

План діяльності Національної академії педагогічних наук України на 2022-2024 роки

1. Мета (місія)

Основне призначення Академії – наукове і методичне забезпечення розвитку національної системи освіти, всебічне науково-методичне супроводження освітньої сфери на основі комплексних наукових досліджень та інноваційних розробок у галузі освіти, педагогіки і психології; сприяння найбільш повному використанню і відтворенню інтелектуального та культурного потенціалу українського народу, утвердженню загальнолюдських і національних цінностей та забезпечення випереджувального розвитку педагогічної і психологічної наук з урахуванням соціально-економічних перспектив України, а також провідних світових тенденцій розвитку та передового досвіду зарубіжних країн.

Академія виконує місію шляхом: розроблення основ наукової політики в галузі освіти, педагогіки і психології; організації, координації та проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень з проблем освіти, педагогіки і психології, розроблення програм, проектів, прогнозів, технологій і засобів для науково-методичного забезпечення сфери освіти; наукового обґрунтування змісту освіти, сучасних освітніх та інформаційних технологій, форм і методів навчання і виховання, розроблення підручників і навчально-методичних посібників; дослідження світових тенденцій розвитку освіти, педагогічної і психологічної наук; вивчення, узагальнення та поширення освітніх нововведень, перспективного вітчизняного і зарубіжного педагогічного досвіду; підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, фахівців з вищою освітою; підвищення кваліфікації (післядипломної освіти) освітянських кадрів; провадження видавничої діяльності; вивчення, збереження та популяризації культурно-історичних здобутків у сфері освіти та освітніх пам'яток, які складають національне надбання.

2. Аналіз поточної ситуації у сфері діяльності

Основні якісні і кількісні показники розвитку сфери діяльності за звітний період

НАПН України в 2021 р. здійснювала діяльність відповідно до пріоритетів державної освітньо-наукової політики, визначених стратегічними і програмними документами, насамперед указами Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», «Про вдосконалення вищої освіти в Україні», «Про Консультативну раду з питань сприяння розвитку системи загальної середньої освіти», «Про пріоритетні заходи щодо розвитку професійної (професійно-технічної) освіти», постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року», розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2021

рік», Планом заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими нормативно-правовими актами у сфері освіти і науки, та згідно із статутом НАПН України, яку спрямовувала на наукове і методичне забезпечення функціонування, розвитку та реформування національної освітньої сфери. Істотний вплив на реалізацію поставлених завдань мало виконання постанови Кабінету Міністрів України «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу «COVID-19» від 11 березня 2020 р. № 211 зі змінами, що зумовило дистанційний формат роботи в режимі онлайн за багатьма напрямками діяльності НАПН України.

У взаємодії з Міністерством освіти і науки України, Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Національною радою України з питань розвитку науки і технологій, її Адміністративним і Науковим комітетами, Національною та національними галузевими академіями наук, Національним Еразмус+ офісом в Україні щодо євроінтеграції вищої освіти, новою Рамковою програмою Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа», іншими програмами та організаціями ЄС НАПН України брала активну участь в обґрунтуванні, розробленні та імплементації системи освітнього і наукового законодавства нового покоління, а також у реалізації Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, впровадженні Концепції Нової української школи, державних стандартів і типових освітніх програм початкової та базової середньої освіти, освітніх програм, методичних рекомендацій для інших рівнів і складників освіти, реформаторських заходах із забезпечення і вдосконалення якості та доступності вітчизняної освіти, визначення ефективної моделі розвитку науки, їх інтеграції в європейські і світові освітньо-наукові простори. Особливу увагу приділено проблемам розвитку інноваційної людини, її адаптації до цифровізації суспільства, формуванню конкурентоспроможного людського капіталу, гуртуванню української нації, громадянського і патріотичного виховання засобами освіти і науки.

Наукові здобутки. 3-поміж найвагоміших результатів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у звітному році необхідно відзначити такі.

Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України: здійснено філософський аналіз впливу знання на процес формування нових антропологічних образів людини в розрізі досягнень науки та інноваційних технологій, охарактеризовано сучасні антропологічні ситуації в контексті дигітальної культури; обґрунтовано положення, що дигітальна революція як процес розширення можливостей інформаційно-цифрової реальності породжує Homo digitalis – людину цифрову, а формування й розвиток цифрової компетентності учнів у школі, опанування новітніх практик, технологій та методик на засадах інноваційних освітніх підходів є безпосереднім фактором внутрішньо-освітнянського та зовнішньо-контекстуального впливу на якість освіти та забезпечення реалізації національної освітньої політики; визначено педагогічні пріоритети цифровізації освіти: міждисциплінарний рівень досліджень; розроблення цифрової педагогіки, зокрема цифрової дидактики; обґрунтування концептуальних засад і технологій виховання дітей та молоді у цифровому просторі; окреслення освітніх ризиків цифровізації та засобів їх подолання; створено Концепцію виховання дітей та молоді у цифровому просторі; узято участь в оновленні Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти); організовано та проведено разом з МОН України та підкомітетом з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Всеукраїнського тижня працівників дошкільної освіти; забезпечено участь учених Інституту проблем виховання НАПН України у робочих групах з розроблення модельних навчальних програм на основі нового Державного стандарту базової середньої освіти (модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи», модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи»; узагальнено зарубіжний досвід організації освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 та визначено напрями його використання в системі національної освіти; обґрунтовано виклики, які визначають характер розвитку середньої освіти в європейському та північноамериканському просторах; проаналізовано сучасну політику держав Європи та США у галузі освітніх інновацій на рівні загальної середньої освіти; виокремлено інноваційні тенденції в

системах загальної середньої освіти країн Європи та США; визначено тенденції формування змістового, технологічного компонентів освітнього середовища гімназії з урахуванням особливостей дистанційної освіти та змішаного навчання; визначено основні напрями розбудови партнерської взаємодії та співпраці суб'єктів освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти з громадськими організаціями, механізми державно-громадського та державно-приватного партнерства між державою (громадою) та бізнес-підприємницькими структурами; створено нові сторінки електронного ресурсу «Видатні педагоги України та світу» (17); впроваджено Концепції віртуального читального залу Фонду Василя Сухомлинського; визначено основні напрями створення галузевих інформаційних ресурсів у контексті зміни підходів до їх продукування, збереження та ретрансляції; – сформовано галузевий інформаційний ресурс (доступ через вебпортал бази даних та цифровий контент рідкісних видань, електронну науково-педагогічну бібліотеку; ресурс «Бібліотека Нової української школи» тощо); надано віддалений доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (EBSCO, Web of Science, Scopus та ін.).

Відділення психології та спеціальної педагогіки НАПН України: розроблено: концепцію психофізіологічних основ життестійкості фахівців соціономічних професій, визначено загальні психофізіологічні закономірності, а також спільні та відмінні особливості професійної життестійкості, розроблено та адаптовано українською та англійською мовами «Опитувальник професійної життестійкості»; концепції функціонування творчого мислення в інформаційно-віртуальному просторі суб'єкта та дослідження розумової діяльності суб'єкта в умовах інформаційних та стресових ускладнень; модель психолого-організаційних детермінант забезпечення психологічного здоров'я персоналу освітніх організацій в умовах соціальної напруженості; концепції соціально-психологічного супроводу постраждалих внаслідок воєнних дій та пандемії COVID-19, комплексної моделі його оптимізації з урахуванням особливостей посттравматичного життєтворення, окремих стратегій соціально-психологічного супроводу для різних реципієнтів; стратегії соціально-психологічного супроводу особистісної трансформації ветеранів і волонтерів у переході з військового на мирний спосіб життя, чинників її ефективності; комплекс соціально-психологічних технологій підтримки стигматизовуваних меншин, які зазнають стигматизації в різних суспільних та освітніх середовищах – у сферах родинної взаємодії, громадської активності, гендерної взаємодії та медіа комунікації в контексті переживання колективної провини, майнової нерівності; особливостей їх застосування залежно від цільових груп: технологію активізації психологічних ресурсів представників стигматизовуваних груп, меншин; технологію протидії стигматизації в соціальному оточенні; технологію підвищення психологічної компетентності професійних спільнот (психологів, соціальних педагогів, учителів, фахівців громадських організацій) з підтримки стигматизовуваних меншин; соціально-психологічні засоби активізації колективних зусиль із підвищення рівня толерантності до інакшості і різноманіття в освітньому середовищі; практично орієнтовану соціально-психологічну концепцію розвитку громадянської компетентності як інтегративної характеристики особистості, що вказує на ступінь готовності до ефективного виконання ролі громадянина і визначається рівнем сформованості відповідних якостей, здатностей та готовностей (визначено структуру, показники та індикатори громадянської компетентності; соціально-психологічні ресурси та ознаки середовища, сприятливого для розвитку громадянської компетентності), технології розвитку громадянської компетентності молоді шляхом актуалізації соціального інтересу; – програму розвитку громадянської компетентності молоді з використанням соціальних медіа та медіа контенту; комплекс соціально-психологічних технологій забезпечення підтримки реформ у сфері загальної середньої освіти, обґрунтування критеріїв їхньої ефективності та умов інтеграції в єдиний комплекс; особливостей їх застосування для реалізації окремих завдань забезпечення процесу підтримки реформи освіти; поглиблення уявлень про спротив нововведенням та інноваціям з боку громадськості і педагогічної спільноти зокрема; конструктивних стратегій та умов партнерської взаємодії учасників процесу реформування освіти; підготовлено методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типологій) освітніх труднощів та рівнів підтримки дітей з особливими освітніми потребами в закладах освіти; методичні рекомендації щодо визначення таких труднощів

у здобувачів освіти та порядок забезпечення підтримки в закладах дошкільної та загальної середньої освіти відповідно до індивідуальних потреб та можливостей осіб з особливими освітніми потребами.

Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України: завершено створення дидактичної і методичної бази початкової освіти у складі підручників і навчальних посібників з більшості предметів початкової школи, низки методичних посібників і рекомендацій. Розгорнуто комплексну роботу з навчально-методичного забезпечення впровадження нового змісту базової середньої освіти. Спільно з МОН України розроблено Типову освітню програму для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Обґрунтовано і створено освітній комплект у складі 15 модельних навчальних програм і підручників до них, які визначають і реалізують новий зміст освіти у 5 класі закладів загальної середньої освіти; доповнено та розширено теорію змісту освіти новими положеннями про дидактичні можливості і принципи його інтеграції, зокрема міжпредметної і внутрішньогалузевої, які реалізовано у змісті декількох нових інтегрованих навчальних курсів мовно-літературної, природничої, громадянської та історичної галузей. Теорію і методику навчання збагачено розробленими й апробованими концептуальною моделлю багатомовної освіти в закладах загальної середньої освіти з навчанням мовами корінних народів і національних меншин України, методикою компетентісно орієнтованого навчання української мови учнів початкових класів цих закладів, а також методами і засобами формування в учнів початкових класів цифрових компетентностей та міжкультурної іншомовної компетентності учнів 5-6 класів гімназії; запропоновано нові рішення щодо цифровізації освітнього процесу, передусім розвитку інтелектуальних комп'ютерних систем навчання. Описано моделі діалогового спілкування та адаптивні механізми, що визначають і враховують індивідуальні особливості користувача в процесах сприймання знань. Удосконалено теорію інтегрованої взаємодії, на основі якої розроблено метод синтезу текстів для контролю знань з використанням онтологічних моделей. Запропоновано і схарактеризовано програмні засоби діалогового адаптивного середовища гібридних інтелектуальних систем. Уточнено склад і структуру інформаційно-цифрового навчального середовища закладу загальної середньої освіти на сучасному етапі з урахуванням зростання частки дистанційного навчання в освітньому процесі, обґрунтовано умови його використання. Розроблено методику використання цифрових технологій у процесі змішаного навчання в закладах загальної середньої освіти; у процесі досліджень проблем підтримки і розвитку обдарованих учнів обґрунтовано засади конструювання змісту освіти в наукових ліцеях, визначено форми навчання обдарованих учнів ліцею та вимоги до добору методів навчання у контексті формування наукового мислення. Обґрунтовано концептуальні та методичні засади розроблення і реалізації освітніх програм спеціалізованої освіти наукового спрямування для обдарованих учнів гімназій та ліцеїв в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти.

Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України: у сфері професійної (професійно-технічної) освіти: розроблено педагогічні (методичні) системи і методики розвитку підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих кадрів; організації дуальної форми навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О); оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах; технології розвитку ділової активності кваліфікованих кадрів, їх фінансової грамотності, здатності до продуктивної проєктної діяльності та ефективного самоменеджменту; маркетингово-моніторингового супроводу управління ЗП(ПТ)О як проєктно орієнтованою організацією; стратегічного управління закладом; у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих: розроблено «Концепцію підготовки педагогічного персоналу для сфери освіти дорослих»; обґрунтовано методичні засади і систему професіоналізації педагогічного персоналу у сфері освіти дорослих на рівні трьох взаємопов'язаних концептів: моніторингового, навчально-методичного (ресурсного), технологічного; обґрунтовано закономірності і систему загальних принципів регуляції та побудовано модель особистісного, професійного і професійно-культурного розвитку вчителя.

Відділення вищої освіти НАПН України: встановлено глобальну тенденцію розвитку рейтингових механізмів оцінювання якості вищої освіти; обґрунтовано пріоритет Шанхайського рейтингу серед інших світових університетських рейтингів в умовах інноваційного високотехнологічного прогресу людства; ураховуючи характер критеріїв та індикаторів Шанхайського рейтингу, доцільно використовувати його як мірило інтеграції

університетської освітньої й дослідницької діяльності на вищих її рівнях; проаналізовано стан конкурентоспроможності вітчизняних університетів та обґрунтовано стратегію реалізації ідеї створення в Україні університетів світового класу (стратегію–2), розроблено концепцію проєкту «Президентський університет» та забезпечено його науковий супровід; на основі аналізу результатів системного соціологічного дослідження визначено оцінку студентами якості вищої освіти в Україні, рівня залученості їх до наукової роботи, стану викладання та використання цифрової комунікації, умов для навчання; уточнено ключові системоутворювальні місієві слова, з'ясовано наявність елементного складу і структурної організації комплексного утворення «відкрита наука», яке доцільно збірно називати «простором відкритої науки»; аргументовано, що частина бенефіціарів не зможе повністю скористатися його можливостями за власної дослідницької недостатності, насамперед через бар'єр некомпетентності та поріг доступності складного, що зумовлено структуруванням цього простору за рівнями складності знань; встановлено прогресуюче дослідницьке розмежування університетів в умовах відкритої науки, проявом чого є їх класифікаційна таксономія та організаційне асоціювання; виявлено тенденцію об'єктивного зростання кількості «цифрових університетів» як сукупності цифрових сервісів, що містять ресурси для викладання та навчання; з'ясовано наявність глобального парадоксу якості університетської освіти, коли масовізація вищої освіти з одночасною її економізацією практично унеможливають зростання попиту суспільства на підвищення якості освітніх послуг без широкого застосування експонентних навчальних технологій з використанням ресурсів глобальних платформ і мереж на тлі збільшення кількості комерційних та квазікомерційних університетів, які виконують функцію «поглинання попиту» масової клієнтури з низьким рівнем підготовки, дискредитуючи ціни і критерії якості; проаналізовано характерні риси духовності в добу «товарної» концептуалізації освіти, окреслено основні принципи сучасної духовної кризи; доведено, що подолання кризи духовності вимагає усунення розбалансованості освітнього процесу, навчання і виховання; з'ясовано роль і значення гуманітарної парадигми, яка в умовах глобалізації та діджиталізації, має бути життєдайною основою освіти; встановлено, що цифровізація освіти може бути продуктивною лише за умови опертя на антропоцентричний алгоритм.

Присудження премій і стипендій. За вагомі досягнення та особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти та науки у 2021 р. присуджено: премію Президента України для молодих вчених за наукову роботу «Інноваційні засоби психологічної допомоги особистості в умовах гібридної війни»: М.С. Дворник, канд. психол. наук, завідувачу лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України та К.В. Мирончак, канд. психол. наук, старшому науковому співробітнику лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України; Державну іменну стипендію найкращим молодим вченим для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні у номінації «стипендія імені Юрія Поправки»: К.В. Мирончак, канд. психол. наук, старшому науковому співробітнику лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України; стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених отримували: І.О. Горошкін, канд. пед. наук, старший науковий співробітник відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України; Є.В. Степура, канд. психол. наук, старший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

Кадровий потенціал НАПН України. У звітному році чисельність: наукових працівників наукових установ НАПН України становила 825 осіб, серед яких за основним місцем роботи працювали 611 вчених, а саме: 148 докторів наук, 299 кандидатів наук, 164 – без наукового ступеня. Збільшенню наукового потенціалу НАПН України сприяло зростання на 29 осіб порівняно з попереднім роком чисельності учених з науковим ступенем доктора наук; науково-педагогічних і педагогічних працівників у НАПН України становила відповідно 142 і 48 осіб. За основним місцем роботи працювали 114 науково-педагогічних працівників, з них 26 докторів наук, 67 кандидатів наук, та 47 педагогічних працівників, серед яких 3 кандидати наук; членів НАПН України станом на 1 січня 2022 р. склала 156 осіб, зокрема 71 дійсний член (академік) і 85 членів-кореспондентів; іноземних членів – 36 і почесних академіків – 31, з яких шість обрано загальними зборами НАПН України в 2021 р.

Загальні збори та методологічні семінари НАПН України. У 2021 р. в онлайн режимі відбулися дві сесії загальних зборів НАПН України: 9 квітня – «Про діяльність НАПН України у 2020 році та завдання на 2021 рік». У доповіді президента НАПН України В.Г. Кременя представлено найважливіші здобутки вчених академії, охарактеризовано виклики та ризики, які стримують розвиток НАПН України, та наголошено на необхідності розвитку сильних сторін і переваг НАПН України, які є важливими для теорії і практики освіти у теперішній час та в перспективі. Обрано почесними академіками НАПН України Г.П. Васяновича, В.М. Бабаєва (Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України); 20 листопада – «Освіта дітей раннього та дошкільного віку в контексті їх безперервного розвитку» з доповіддю президента НАПН України В.Г. Кременя. Також затверджено Пріоритетні напрями (тематику) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок НАПН України на 2022-2026 рр.; удосконалено організаційну структуру НАПН України, затверджено Статут НАПН України в новій редакції, обрано почесними академіками НАПН України В.О. Жадька (Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України НАПН України), А.Ф. Верланя (Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України), О.М. Пшіньку та О.О. Романовського (Відділення вищої освіти НАПН України). Відповідно до плану роботи НАПН України відбулися онлайн методологічні семінари: 8 квітня – «Актуальні проблеми психологічної протидії негативним інформаційним впливам на особистість в умовах сучасних викликів» (модератор – академік-секретар Відділення психології та спеціальної педагогіки НАПН України С.Д. Максименко) за участю понад 300 осіб, серед яких відомі вчені, викладачі, керівники закладів вищої освіти та загальної середньої освіти, представники міністерств і відомств тощо; 19-20 листопада – «Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти», організований Відділенням загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України (академік-секретар О.І. Ляшенко). На методологічному семінарі з основною доповіддю виступив М.С. Гальченко, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України. У роботі взяло участь близько 500 учасників, які представляли усі регіони України.

Діяльність Президії НАПН України. Проведено 13 (10 планових і 2 позачергових) засідань Президії НАПН України, на яких розглянуто 482 питання і прийнято відповідні постанови зі статутної діяльності академії. Зокрема проаналізовано: наукову і науково-організаційну діяльність за 2017-2021 рр. та перспективи розвитку Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, а також Інституту соціальної та політичної психології НАПН України; результати виконання науковими установами НАПН України наукових досліджень щодо науково-методичного забезпечення реалізації змісту навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку (Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України); формування компетентностей учасників освітнього процесу на основі хмаро орієнтованих інформаційно-освітніх систем (Інститут цифровізації освіти НАПН України); діяльності ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі: досвід і перспективи; компетентісно орієнтованої мовно-літературної освіти в ліцеї (Інститут педагогіки НАПН України); методичних основ розроблення SMART-комплексів для підготовки кваліфікованих робітників аграрної, будівельної і машинобудівельної галузей (Інститут професійної освіти НАПН України); імплементації Інститутом вищої освіти НАПН України результатів наукових досліджень у політиках та практиках реформування вищої освіти України; тенденцій розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї (2018-2020): висновки і рекомендації для України (Інститут педагогіки НАПН України); виконання у 2021 р. Програми спільної діяльності МОН України і НАПН України на 2021-2023 рр.; виконання у 2021 р. Програми спільної діяльності НАН України і НАПН України на 2020-2022. Затверджено: Концепцію виховання дітей та молоді в цифровому просторі – систему науково обґрунтованих положень, що визначають суспільні виклики й стратегічні напрями виховання молодого покоління в умовах цифрової реальності; Стратегію інтернаціоналізації НАПН України на 2021-2025 рр., яка прийнята з метою підвищення рівня інтернаціоналізації та покращення міжнародного співробітництва НАПН України у сфері освіти і науки, інтеграції у світовий та європейський освітньо-науковий простори відповідно до євроінтеграційного курсу України; плани заходів НАПН України, зокрема, на виконання Указу Президента України «Про стратегію людського розвитку»; з популяризації природничих наук та математики до 2025 р.; відзначення 30-річчя Незалежності

України; підготовки та відзначення 30-річчя НАПН України; відзначення 300-річчя з дня народження Григорія Сковороди в НАПН України; зміни до положень і нормативних документів, що регламентують діяльність НАПН України, зокрема про конкурс НАПН України на кращі наукові роботи; підготовку іноземців та осіб без громадянства в аспірантурі і докторантурі НАПН України; експериментальну діяльність (експеримент) у НАПН України; видавничу продукцію НАПН України тощо. Розглянуто: науково-організаційні питання, з-поміж яких: робота Науково-видавничої ради НАПН України; затвердження вчених рад наукових установ академії; погодження проєктів державного замовлення на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів і підвищення кваліфікації (післядипломна освіта) тощо; питання кадрової політики: проведення конкурсів на заміщення керівних посад у наукових установах академії; затвердження кандидатур на посади керівників установ, їх заступників і вчених секретарів; подання із присвоєння почесних звань, відзначення державними нагородами та нагородженнями НАПН України відомих вчених, діячів освіти тощо; питання фінансово-економічної діяльності академії тощо.

Реформування НАПН України. Відповідно до п. 2. розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реформування Національної академії аграрних наук, Національної академії правових наук, Національної академії педагогічних наук на 2021 і 2022 рр.» від 4 серпня 2021 р. № 911-р розпочато реформування НАПН України та затверджено відповідний наказ НАПН України від 18 серпня 2021 р. № 53 о.д., згідно з яким: створено та проведено засідання Координаційної ради НАПН України (наказ НАПН України «Про утворення Координаційної ради» від 1 листопада 2021 р. № 67 о.д.) із залученням представників Міністерства освіти і науки України, Національної ради з питань розвитку науки і технологій, Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України, Національної академії наук України, Департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, закладів вищої, фахової передвищої та загальної середньої освіти, громадської організації освітян; активізовано вдосконалення організаційної структури НАПН України (постанова загальних зборів НАПН України від 19 листопада 2021 р. № 1-1/2-5), зокрема приведено назви і склад окремих академічних структур (відділень та наукових установ) у відповідність до їх нових завдань і функцій; з метою забезпечення цілісного і ефективного науково-методичного супроводу освіти України у складі Інституту проблем виховання утворено Центр раннього розвитку дитини та дошкільної освіти тощо; затверджено Статут Національної академії педагогічних наук у новій редакції (постанова загальних зборів НАПН України від 19 листопада 2021 р. № 1-1/2-6); внесено зміни та затверджено Пріоритетні напрями (тематику) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок НАПН України на 2022-2026 рр. у новій редакції (постанова загальних зборів НАПН України від 19 листопада 2021 р. № 1-1/2-4); затверджено Положення про порядок фінансування наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів загального фонду державного бюджету в Національній академії педагогічних наук України (постанова Президії НАПН України від 17 листопада 2021 р. № 1-2/11-404); проведено інвентаризацію земельних ділянок, об'єктів державної власності, матеріально-технічної бази наукових установ НАПН України тощо; забезпечено своєчасне подання до МОН України звітної інформації про результати виконання зазначеного вище розпорядження Кабінету Міністрів України.

Виконання наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок. За тематичними планами наукових установ НАПН України виконувалося 106 наукових досліджень, з яких 38 фундаментальних та 68 прикладних, з-поміж них 3 прикладні наукові дослідження за участю молодих вчених та 7 прикладних наукових досліджень з проблем розвитку освіти, що потребують невідкладного розгляду, за 20 науковими напрямами. У 2021 р. розпочато 50 наукових досліджень, завершено – 41. Усього за результатами наукових досліджень вченими наукових установ та членами НАПН України опубліковано близько 2,5 тис. праць, зокрема 89 монографій, 30 підручників, 133 навчальних програми і посібники, 66 методичних посібників і рекомендацій, 39 словників і довідників, 72 збірники наукових праць, понад 1,5 тис. статей у фахових виданнях та більше 500 інших видів видавничої продукції.

У наукових установах НАПН України за завершеними у 2021 р.: 12 фундаментальними науковими дослідженнями, що виконувалися за 9 напрямками, підготовлено 958 од. наукової, виробничо-практичної, навчальної і довідкової продукції. Зокрема, наукової (монографії) – 15 рукописів, виробничо-практичної (практичні та методичні посібники, методичні рекомендації) – 8, навчальної (навчальні програми, навчальні посібники) – 4, статей – 931, з них друкованих та електронних видань: наукової продукції – 13, виробничо-практичної – 7, навчальної – 2, статей – 931; 29 прикладними науковими дослідженнями, які виконувалися за 9 напрямками, підготовлено 974 од. продукції. Зокрема, наукової (монографії, концепції, положення) – 5, виробничо-практичної (практичні та методичні посібники, методичні рекомендації, електронні ресурси) – 51; навчальної (навчальні програми, підручники, навчальні посібники, інше (програмно-методичний комплекс)) – 37, довідкової продукції (енциклопедії (енциклопедичні словники), довідники, інше (довідкові бюлетені) – 7; статей – 874, із них друкованих та електронних видань: наукової продукції – 2, виробничо-практичної – 31, навчальної – 24, довідкової – 6, статей – 874.

Виконання конкурсних проєктів на грантовій основі Національного фонду досліджень України. Вчені НАПН України у 2021 р. стали переможцями конкурсу наукових і науково-технічних проєктів Національного фонду досліджень України «Наука для безпеки та сталого розвитку України», зокрема, переможцем конкурсу визначено дослідження «Постковідна соціально-психологічна реабілітація учасників освітнього процесу в діяльності працівників психологічної служби (керівник – В.Г. Панок, директор Українського науково-методичного центру практичної психології та соціальної роботи, докт. психол. наук, проф., чл.-кор. НАПН України). Також 2021 р. виконувались та завершено наукові дослідження – переможці конкурсів Національного фонду досліджень України 2020 р.: «Психологічна підтримка літніх осіб у період карантину» (керівник – О.Г. Коваленко, головний науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, докт. психол. наук, проф.); «Подолання наслідків пандемії COVID-19 у діяльності психологічної служби системи освіти» (керівник – В.Г. Панок, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи, докт. психол. наук, проф., член-кор. НАПН України). Продовжувалося виконання наукового дослідження – переможця конкурсу Національного фонду досліджень України за напрямом «Підтримка досліджень провідних та молодих вчених» (2020-2022 рр.): «Хмаро орієнтовані системи відкритої науки у навчанні і професійному розвитку вчителів» (керівник – М.П. Шишкіна, завідувач відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти Інституту цифровізації освіти НАПН України, докт. пед. наук, с. наук. с.).

Упровадження результатів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок. Результати фундаментальних і прикладних наукових досліджень, що проводилися науковими установами НАПН України за кошти державного бюджету, упроваджено у закладах освіти різних рівнів, установах, організаціях, на підприємствах, а також в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Зокрема, станом на 1 січня 2022 р. на різних етапах і рівнях впроваджено 85 із 127 розробок (66,9 %), підготовлених у ході 38 фундаментальних та 68 прикладних завершених наукових досліджень. Із них: наукової продукції – 15, виробничо-практичної – 38, навчальної – 26, довідкової продукції – 6. Також упродовж 2021 р. тривало впровадження результатів фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, завершених у 2020 р. Досягнуто 100 % упровадження 166 розробок, із них: наукової продукції – 31, виробничо-практичної – 70, навчальної – 64, довідкової продукції – 1. Наукові результати завершених у 2021 р. фундаментальних та прикладних наукових досліджень використано у підготовці понад 120 законодавчих та нормативно-правових документів з питань регулювання державної освітньої політики, а саме: 2 проєктів указів Президента України; 63 проєктів законів України; 14 проєктів постанов Кабінету Міністрів України; проєктів розпоряджень Кабінету Міністрів України; 16 проєктів наказів Міністерства освіти і науки України; 2 проєктів наказів Міністерства соціальної політики України; 3 проєктів державних стандартів; 3 проєктів концепцій; 4 проєктів стратегій; 3 проєктів положень та порядків; інформації про

виконання 5 програм та планів заходів та ін. Результати наукових досліджень наукових установ НАПН України оприлюднено в 13 аналітичних матеріалах, а також у рекомендаціях 2 форумів, 186 міжнародних та всеукраїнських конференцій, 154 семінарів, 46 круглих столів.

Експериментальна діяльність. У звітному році вчені наукових установ НАПН України у ході 61 експерименту різних рівнів проводили експериментальну діяльність у понад 1,2 тис. закладах, 698 з них затверджено МОН України. Під науковим керівництвом вчених НАПН України здійснюється 22 всеукраїнських експерименти, що охоплюють різні рівні та складники освіти. Всеукраїнські експерименти проводилися з метою вдосконалення змісту повної загальної середньої освіти у межах реалізації реформи «Нова українська школа»; дидактичного та психолого-педагогічного забезпечення позашкільної, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) освіти та освіти дорослих в Україні; підвищення рівня медіакомпетентності педагогів і студентів педагогічного та психологічного профілю; вдосконалення технологій підготовки учасників освітнього процесу до дій у надзвичайних ситуаціях. Експериментальна діяльність у НАПН України здійснювалася за 15 пріоритетними напрямками (тематикою) наукових досліджень і охоплювала рівні та складники освіти: дошкільну (16 %), початкову (20 %), базову середню (26 %), профільну середню (10 %), позашкільну (7 %), спеціалізовану (7 %), професійну (професійно-технічну) (25 %), фахову передвищу (2 %), вищу (16 %) освіту та освіту дорослих включно з післядипломною освітою (16 %).

Видавнича діяльність. Відповідно до планів випуску та розповсюдження друкованих видань наукових установ НАПН України, підготовлених у 2021 р. за результатами фундаментальних і прикладних наукових досліджень, за кошти державного бюджету випущено 11 найменувань друкованих видань, у тому числі: наукові (монографії), виробничо-практичні (практичний посібник), навчальні (навчальний посібник, навчальні програми, підручник) загальним тиражем 1,8 тис. примірників. Друковані видання наукових установ НАПН України розповсюджено у 52 установах та закладах освіти державної і комунальної форм власності. З-поміж закладів освіти державної форми власності продукцію передано до сфери управління МОН України (23 закладам вищої освіти) і Міністерства культури та інформаційної політики України (1 закладу вищої освіти). Друковані видання також передано закладам і установам комунальної форми власності, які належать до сфери управління 18 рад різних рівнів (12 обласних, 4 міських, 2 селищних), зокрема: 1 закладу вищої освіти комунальної форми власності, 6 обласним закладам післядипломної педагогічної освіти, 2 закладам загальної середньої освіти, 5 закладам дошкільної освіти, 4 інклюзивно-ресурсним центрам, 10 бібліотекам. У 2021 р. до 30-річчя незалежності України в НАПН України підготовлено й опубліковано монографію «Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні» (українською та англійською мовами). Друковані видання монографії тиражем 100 примірників за рішенням науково-видавничої ради передано центральним органам виконавчої влади, органам управління освіти, Національній та національним галузевим академіям наук України, установам та організаціям з метою впровадження у наукову й освітню практику рекомендацій щодо формування ефективного національного освітнього простору. У НАПН України здійснено випуск 118 найменувань електронних видань, з-поміж яких: 18 – наукової (монографії, препринти), 58 – виробничо-практичної (практичні та методичні посібники, методичні рекомендації), 31 – навчальної (навчальні, навчально-методичні посібники, навчальні та освітні програми, підручники, практикуми, робочі зошити), 11 – довідкової (бібліографічні та біобібліографічні покажчики, словники, довідники, енциклопедії, довідкові бюлетені) продукції.

Представлення наукових періодичних видань та публікацій вчених НАПН України у світовій системі наукових комунікацій. Діяльність наукових періодичних видань НАПН України. У звітному році налічувалося 44 наукові періодичні видання (засновники / співзасновники – НАПН України та її наукові установи), з-поміж яких 36 друкованих та 8 електронних. У цілому простежується позитивна тенденція щодо результативності діяльності наукових періодичних видань НАПН України: електронне наукове періодичне видання «Інформаційні технології і засоби навчання» (засновник – Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України; співзасновники: ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти») представлено в базі даних Emerging Sources Citation Index (ESCI) Web of Science

Core Collection компанії Clarivate. За результатами моніторингу сайту електронного наукового періодичного видання (станом на 1 січня 2022 р.) публікації переглянуто більше ніж 1,1 млн разів, зокрема протягом 2021 р. здійснено понад 204,6 тис. переглядів сторінок 25,7 тис. користувачів із 196 країн світу (найбільше з України – 63,6 %, США – 6,4 % та Японії – 5,9 %); опубліковано четвертий номер англomовного наукового періодичного видання НАПН України «Education: Modern Discourses» (гол. ред. – акад. В.Г. Кремень), в якому представлено статті з питань філософії та історії освіти, освіти в контексті сучасних трансформацій, загальної середньої та вищої освіти, розвитку особистості, педагогічної компаративістики та міжнародної освіти тощо. Науковий журнал індексується у Crossref, Directory of Open Access Journals, European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences, Index Copernicus International тощо. У звітному році журнал внесено до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України (наказ МОН України від 27 вересня 2021 р. № 1017); здійснюється випуск електронного наукового періодичного видання відкритого доступу «Вісник Національної академії педагогічних наук України» (гол. ред. – акад. В.Г. Кремень), створеного з метою сприяння розвитку наукового потенціалу у сфері освіти, педагогіки і психології, інтеграції вітчизняної педагогічної і психологічної науки у світовий освітньо-науковий простір та всебічного висвітлення діяльності НАПН України. У звітному році підготовлено 100 матеріалів, які публікувалися безперервно у межах двох випусків до 1 липня (1 випуск) та до 31 грудня (2 випуск). За даними Google Analytics у звітному році налічувалося понад 15,1 тис. (вдвічі більше порівняно з 2020 р.) користувачів вебсайту видання, 47 % з яких вивчали опубліковані матеріали з мобільних пристроїв (смартфонів та планшетів). Найбільше користувачів з України (85 %) та США (11 %); 32 найменування (73 %) наукової періодики НАПН України внесено до категорій «А» та «Б» Переліку наукових фахових видань України за спеціальностями у галузях знань «01 Освіта / Педагогіка», «03 Гуманітарні науки», «05 Соціальні та поведінкові науки», «12 Інформаційні технології», «23 Соціальна робота»; усі електронні та 94 % друкованих видань мають власні вебсайти або вебсторінки на вебсайті засновника (співзасновника) видання; 38 (78 %) наукових періодичних видань НАПН України присвоюють статтям DOI; наукові періодичні видання НАПН України представлені у базах даних, реєстрах і пошукових системах, зокрема: Web of Science Core Collection (електронне наукове періодичне видання «Інформаційні технології і засоби навчання»), бази даних фірми EBSCO Publishing (3 видання), Directory of Open Access Journals (11 видань), European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (16 видань), Central European Journal of Social Sciences and Humanities (3 видання), Index Copernicus International Journals Master List (23 видання) тощо; 84 % наукових періодичних видань НАПН України розміщують повні тексти у відкритому доступі на вебсайті або вебсторінці видання на вебсайті засновника (співзасновника), підтримуючи ініціативи «Відкритої науки». Водночас під час реєстрації DOI лише 21 видання передає серед метаданих анотації (Initiative for Open Abstracts, I4OA) та 6 видань («Вісник НАПН України», «Education: Modern Discourses», «Педагогічний дискурс», «Університети і лідерство», «Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент» та «Психологічні перспективи») – списки використаних джерел (Initiative for Open Citations, I4OC).

Публікаційна активність вчених НАПН України. У 2021 р. істотно зросла публікаційна активність і ефективність вчених НАПН України, та посилено роботу з представлення діяльності наукових працівників в інформаційному науково-освітньому просторі: майже 400 статей опубліковано дійсними членами, членами-кореспондентами та вченими наукових установ НАПН України у наукових виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science Core Collection, що у 1,2 разу більше порівняно з 2020 р. та у 4,9 разу більше порівняно з 2018 р. З-поміж них: «Cognitive Studies», «Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal», «Information Technologies and Learning Tools», «International Journal of Learning, Teaching and Educational Research», «Journal of Affective Disorders», «Journal of Cross-Cultural Psychology», «Journal of Education Culture and Society», «Journal of Intellectual Disability – Diagnosis and Treatment», «Journal of Language and Linguistic Studies», «Personality and Individual Differences», «Personality and Social Psychology Bulletin», «Perspectives in Education», «Psycholinguistics», «Scientific Reports», «The New Educational Review» тощо; суттєво (до 394 осіб) збільшилася частка вчених наукових установ і членів (академіків та членів-кореспондентів) НАПН України, які опублікували у 2021 р. статті у виданнях, що індексуються у базах даних Scopus і Web of Science Core Collection, що в 1,7 разу більше порівняно з 2020 р. та у 6,6

разу – порівняно з 2018 р.; успішно функціонував профіль НАПН України у Scopus (Scopus Affiliation ID: 60123159), в якому наведено відомості про публікації вчених НАПН України у виданнях, що індексуються у наукометричній базі даних Scopus. Зокрема, інформацію про публікації систематизовано за вченими (authors), науковими спеціальностями (subject areas), науковими періодичними виданнями (sources), співавторами публікацій (collaborating affiliations) тощо. У профілі представлено більше 440 статей та понад 150 авторів – вчених НАПН України; до Електронної бібліотеки НАПН України (lib.iitta.gov.ua) внесено більше 3,3 тис. ресурсів, підготовлених за результатами фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Загалом на кінець звітної року у бібліотеці розміщено понад 26,1 тис. повнотекстових ресурсів, які завантажено понад 8,8 млн разів, з них майже 1,7 млн у 2021 р. порівняно з 1 млн у 2018 р. (рис. І.5.). За результатами моніторингу сайту Електронної бібліотеки НАПН України впродовж 2021 р. налічувалося понад 47,6 тис. її користувачів, здійснено 594,0 тис. переглядів сторінок зі 182 країн світу (найбільше користувачів з України – 75 %); близько 830 (90 %) вчених наукових установ НАПН України мають цифрові ідентифікатори ORCID iD; 858 – профілі у Google Scholar, 89 % з яких представлено в системі «Бібліометрика української науки»; згідно з наведеними у Google Scholar бібліометричними портретами наукових працівників індекс Гірша 11 і більше мають 148 вчених наукових установ НАПН України, у тому числі 33 вчених – 20 і більше; понад 600 публікацій вчених наукових установ НАПН України здійснено англійською та іншими іноземними мовами; одинадцять наукових установ НАПН України представлено з-поміж понад 200 університетів і науково-дослідних інститутів відповідного Рейтингу, що підготовлений відділом бібліометрії і наукометрії Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського у рамках проєкту «Бібліометрика української науки». Упродовж 2021 р. вченим, аспірантам, докторантам НАПН України надано доступ до: баз даних Web of Science Core Collection, Scopus, ScienceDirect відповідно до наказів МОН України «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 29 травня 2020 р. № 721 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 17 листопада 2020 р. № 1426, та «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних» від 1 вересня 2021 р. № 963 через Державну науково-технічну бібліотеку України; зарубіжних повнотекстових і реферативних науково-технічних, економічних та довідкових баз даних фірми EBSCO Publishing за кошти державного бюджету через Державну науково-педагогічну бібліотеку України імені В.О. Сухомлинського.

Науково-експертна діяльність вчених НАПН України. Проведення наукової експертизи. З метою імплементації законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» вчені НАПН України здійснювали незалежну наукову експертизу, зокрема: понад 130 законодавчих, нормативно-правових актів, державних рішень і програм, освітніх інновацій та інформаційно-аналітичних матеріалів; близько 600 од. рукописів видавничої (наукової, виробничо-практичної, навчальної та довідкової) продукції (друкованих та електронних видань) для рекомендації їх до публікації; понад 340 од. навчальної, навчально-методичної літератури, засобів навчання та навчального обладнання для закладів дошкільної, початкової, базової середньої, профільної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти тощо для надання грифів і свідоцтв МОН України; понад 300 дисертацій, з них 35 % – на здобуття наукового ступеня доктора наук, у рамках діяльності спеціалізованих вчених рад. Підготовлено відгуки (опонування) на близько 170 дисертацій, з них 37 % – на здобуття наукового ступеня доктора наук, та понад 230 авторефератів дисертацій, з них 33 % – на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Участь вчених НАПН України в роботі експертних груп. Більше 170 провідних вчених НАПН України брали участь як наукові експерти та фахові представники у діяльності експертних, акредитаційних, робочих груп і комісій, агентств, програмних комітетів, організацій, підприємств тощо, зокрема в роботі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Національної ради з питань розвитку науки і технологій, Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства кваліфікацій, програмних комітетів, відповідальних за моніторинг виконання Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій

«Горизонт 2020», Комітету з Державної премії України в галузі освіти, МОН України (колегії МОН України, експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій, Наукової ради, експертних груп з оцінювання ефективності діяльності наукових установ, Науково-методичної ради, робочих груп, конкурсних комісій, Ради представників громадських об'єднань корінних народів, національних меншин України тощо), Міністерства соціальної політики України, Міністерства культури України, Національного фонду досліджень України, Національної академії наук України, Державної служби якості освіти України, Українського культурного фонду, громадських організацій, редакційних колегій вітчизняних та зарубіжних наукових періодичних видань тощо.

Співпраця з комітетами Верховної Ради України. У 2021 р. НАПН України здійснювала плідну співпрацю з комітетами Верховної Ради України за такими напрямками. *Участь вчених НАПН України для підготовки проєктів актів Верховної Ради України у робочих та експертних групах*, зокрема Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, а також об'єднаної Конкурсної комісії з присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим та іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених. *Надання експертних висновків та пропозицій до понад 40 законопроєктів* на запити: Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій; Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики; Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування; Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування; Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин; Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності; Комітету Верховної Ради України з питань правової політики. *Систематичне надання інформаційно-аналітичних матеріалів, підготовлених вченими НАПН України*: «Стан та шляхи підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти в Україні» (за заг. ред. О.М. Топузова; укл. М.В. Головка); «Початок і завершення навчального року: зарубіжний досвід: інформація Національної академії педагогічних наук України на запит Консультативної ради при Президентові України з питань сприяння розвитку системи загальної середньої освіти» (О.М. Топузов, П.Ю. Саух, І.І. Драч, О.І. Локшина, О.З. Глушко, А.П. Джурило, О.О. Максименко, Н.В. Нікольська, М.А. Дебич, О.Ф. Паламарчук, К.А. Трима); «Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи» (за заг. ред. О.М. Топузова; укл. М.В. Головка); «Організація освітнього процесу в Україні та країнах ЄС в умовах непрогнозованих впливів» (О.В. Малихін, Н.О. Арістова, О.М. Шпарик); «Професійна підготовка вчителя: українські реалії, зарубіжний досвід» (Н.Г. Ничкало, Л.Б. Лук'янова, Л.О. Хомич, за ред. В.Г. Кременя); «Державна політика у сфері освіти дорослих в Україні. Звіт за результатами дослідження»; «Професійна (професійно-технічна) освіта України в контексті євроінтеграційних процесів (порівняльний аналіз із країнами Європейського Союзу)» (В.О. Радкевич, О.В. Бородієнко, С.Г. Кравець); «Аналітичний звіт. Результати онлайн опитування готовність і потреби вчителів щодо використання цифрових засобів та ІКТ в умовах карантину» (І.В. Іванюк, О.В. Овчарук); «Шкільна освіта для демократичного громадянства» (В.Ю. Биков, М.П. Лещенко, О.В. Овчарук). *Участь у засіданнях Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій*, зокрема у 3 слуханнях: «Рік акредитації освітніх програм за новою процедурою» (11 березня 2021 р.); «Якість підручників та навчальних посібників для Нової української школи» (26 травня 2021 р.); «Перший рік грантового фінансування Національним фондом досліджень України: проблеми і перспективи» (24 червня 2021 р.). *Участь у круглих столах, конференціях, роботі консультативно-дорадчих органів*: Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій; Міжвідомчої комісії з питань охорони дитинства Міністерства соціальної політики (11 лютого 2021 р.); Комітету експертів Європейської хартії регіональних мов або мов меншин (9 липня 2021 р.).

3-поміж результатів спільної діяльності є: проведення з підкомітетом з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Всеукраїнського тижня дошкілля, Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції «Освітній процес у закладах дошкільної освіти: сутність та інноваційний потенціал» (9 червня 2021 р.); Всеукраїнської конференції працівників

дошкільної освіти (20 вересня 2021 р.), вебінару «Забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку у приватному секторі: наука і практика» (6 квітня 2021 р.), фахової експертизи нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту»; підготовка Положення про ліцей (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 р. № 1062); підготовка проєкту Закону України «Про професійну освіту і навчання»; підготовка проєкту Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр.; розроблення Концепції Президентського університету; розроблення з підкомітетом з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Національної стратегії розвитку освіти дорослих в Україні.

Співпраця з Міністерством освіти і науки України. У 2021 р. розпочато реалізацію Програми спільної діяльності МОН України та НАПН України на 2021-2023 роки, якою передбачено виконання 116 заходів, спрямованих на вирішення нагальних завдань з реформування вітчизняної освіти, з таких восьми напрямів: «Доступна та якісна дошкільна освіта», «Нова українська школа», «Сучасна професійна (професійно-технічна) і фахова передвища освіта», «Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих», «Розвиток науки та інновацій», «Цифровізація освіти», «Психологічний супровід освіти» та «Загальні проблеми розвитку освітнього простору». Серед результатів вирішення пріоритетних завдань спільної діяльності у 2021 р.: вдосконалення законодавства України у сфері освіти, зокрема, підготовка проєктів законів України «Про освіту дорослих», «Про дошкільну освіту», «Про основні засади державної політики утвердження громадянської ідентичності»; проєкту Державного стандарту профільної середньої освіти; розроблення на виконання наказів МОН України типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19 лютого 2021 р. № 235) та модельних навчальних програм (наказ МОН України від 12 липня 2021 р. № 795); рекомендацій із оцінювання у 5-9 класах; розроблення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з особливими освітніми потребами та рівнів підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах (групах) закладів освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами» від 21 липня 2021 р. № 765); розроблення професійного стандарту «Майстер виробничого навчання» (наказ Міністерства економіки України від 17 серпня 2021 р. № 430-21); розроблення Стандарту вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань – «01 Освіта / Педагогіка», спеціальність – «011 Освітні, педагогічні науки»; розроблення Концепції цифрової трансформації освіти і науки; організація та проведення порівняльного дослідження сформованості мовно-літературної, математичної, природничої і соціальної компетентностей учнів 4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 6 травня 2021 р. № 510); започаткування освітнього проєкту всеукраїнського рівня «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (наказ МОН України від 2 квітня 2021 р. № 406); розроблення проєкту Концепції підготовки педагогічного персоналу до роботи з дорослими; забезпечення науково-методичного супроводу формування ІК компетентності вчителів в умовах хмаро орієнтованого навчального середовища та ін.

Співпраця з Національною академією наук України. Співпраця Національної академії педагогічних наук України з Національною академією наук України у 2021 р. відбувалася шляхом виконання 56 заходів Програми спільної діяльності НАН України та НАПН України на 2020-2022 рр., серед яких проведення спільних наукових досліджень та експериментальних розробок, підготовка наукових і навчальних видань, організація науково-практичних масових заходів тощо. З-поміж найвагоміших результатів співпраці у 2021 р.: спільні заходи щодо відзначення 30-річчя незалежності України та вшанування на державному рівні пам'яті президента НАН України Б.Є. Патона, за участі президента НАПН України В.Г. Кременя; спільна участь вчених у законодавчих ініціативах (розроблення нового переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, зокрема з проблем розвитку людини; надання пропозицій до проєкту структури Концепції національної програми розвитку гуманітарної сфери України та кандидатури вчених для підготовки відповідних розділів Концепції); спільне членство і взаємне представництво в керівних органах НАН України і НАПН України, зокрема в роботі президій та загальних зборів академій, Ради президентів академій наук України, науково-координаційній раді Секції суспільних наук і

гуманітарних наук НАН України, а також робочих групах тощо; погодження фундаментальних наукових досліджень НАПН України, виконання яких розпочинається у наступному році. У 2021 р. погоджено 12 тем фундаментальних наукових досліджень наукових установ НАПН України, виконання яких розпочиналося у 2022 р.; співпраця з Національним центром «Мала академія наук України» (НЦ «МАНУ»), що у 2021 р. реалізована через дослідно-експериментальну роботу, наукове керівництво вченими НАПН України дослідницькими роботами учнів-членів НЦ «МАНУ» та низку спільних науково-практичних заходів; оновлення та вдосконалення нових стандартів освіти, освітніх програм з окремих предметів; імплементація спільних міждисциплінарних досліджень, передусім у контексті соціально-психологічного супроводу, зокрема, розроблення міждисциплінарного кластеру знань щодо психології примирення породжених війною спільнот і подолання воєнної травматизації; розроблення плану реалізації проєкту «Україна в період зміни політичних поколінь» (Інститут соціальної та політичної психології спільно з Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України); діяльність міждисциплінарного наукового семінару Фонду В.М. Глушкова (Київський будинок вчених НАН України, Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України); створення та використання інформаційно-цифрової системи забезпечення освітнього та наукового просторів, а саме розроблення та впровадження для професійної (професійно-технічної) освіти системи дистанційного навчання; проведення бібліометричного аудиту педагогічної науки за результатами наукометричної системи «Бібліометрика української науки» та ін.; співпраця молодих вчених НАН України і НАПН України, зокрема у 2021 р. продовжено взаємодію між Радами молодих вчених наукових установ НАН України і НАПН України щодо налагодження ефективної спільної діяльності, сприяння реалізації їх прав та інтересів.

Проведення науково-практичних масових заходів. У 2021 р. вчені НАПН України були активними учасниками трьох міжнародних виставкових заходів: XII Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» (26-28 травня, м. Київ); XIII Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» (20-22 жовтня, м. Київ); XXXVIII Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра» (12-13 листопада, м. Київ). Експозицію інноваційного наукового доробку вчених академії було розгорнуто під час роботи Національного освітнього форуму «Нова українська школа 2020/2021: синергія, інтеграція, менеджмент» (30 листопада, м. Київ). Проведено 68 онлайн заходів (науково-практичні конференції, семінари, круглі столи, презентації) з актуальних питань розвитку вітчизняної освіти, педагогічної і психологічної наук. Наукові розробки вчених установ НАПН України відзначено 5 почесними нагородами у конкурсі «Національне визнання наукових досягнень» та 21 медаллю виставок.

У 2021 р. вчені НАПН України відповідно до плану роботи: провели 190 науково-практичних масових заходів: 86 міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, 63 семінари, 2 форуми, 5 педагогічних читань, 16 круглих столів, 18 – заходів інших видів; були організаторами і співорганізаторами 281 масового заходу, зокрема: 100 конференцій, 91 семінару, 30 круглих столів та інших заходів; понад 3,4 тис. раз вчені академії брали участь у 18 з'їздах і конгресах, 133 симпозіумах, понад 1,6 тис. конференцій, 418 семінарах, 22 педагогічних читаннях, 158 круглих столах, 60 виставках, більше 1 тис. – інших заходах. Унаслідок пандемії COVID-19 і введення карантину велика кількість заходів проводилися в онлайн-режимі.

Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації здійснювалась через аспірантуру і докторантуру одинадцяти наукових установ НАПН України у галузях знань: «01 Освіта / Педагогіка»; «05 Соціальні та поведінкові науки»; «23 Соціальна робота»; «28 Публічне управління та адміністрування». Упродовж 2020-2021 рр. у дев'яти установах НАПН України акредитовано п'ятнадцять освітньо-наукових програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у галузях знань «01 Освіта/Педагогіка», «05 Соціальні та поведінкові науки», «23 Соціальна робота», «28 Публічне управління та адміністрування». Дві освітньо-наукові програми «Політика і лідерство у вищій освіті» та «Викладання і навчання у вищій освіті» Інституту вищої освіти НАПН України отримали акредитацію з визначенням «Зразкова». Продовжено підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів, які прийняті на навчання до 1 вересня 2016 р., через аспірантуру та докторантуру в галузі педагогічних та психологічних наук. У

2021 р. в аспірантурі навчалося 292 особи, з них 52 – за державним замовленням; у докторантурі – 18 осіб, з яких 12 – за державним замовленням. Закінчили аспірантуру 78 осіб, докторантуру 11 осіб. Прийом до докторантури у 2021 р. становив 12 осіб, до аспірантури – 100 осіб. У цілому в 2021 р. показники ефективності підготовки аспірантів і докторантів у порівнянні з 2020 р. зросли: в аспірантурі за державним замовленням – на 29,6 % та за кошти юридичних і фізичних осіб – на 6,5 %, у докторантурі за державним замовленням – на 0,6 %. Ефективність підготовки в аспірантурі і докторантурі НАПН України, у порівнянні із загальнонаціональними показниками ефективності підготовки в аспірантурі (12,2 %), докторантурі (14,5 %) наукових установ України, вища і становить 50 % в аспірантурі, 30 % у докторантурі.

Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. У системі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у 2021 р. брали участь чотирнадцять спеціалізованих вчених рад, що діяли у десяти наукових установах НАПН України. За минулий рік захищено 144 дисертаційні роботи: 47 докторських і 97 кандидатських. У наукових установах НАПН України продовжено експеримент з присудження ступеня доктора філософії згідно з «Порядком проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. Упродовж звітнього року у шести наукових установах НАПН України (Інститут психології імені Г.С. Костюка, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна, Інститут проблем виховання, Інститут вищої освіти, Інститут професійної освіти, ДЗВО «Університет менеджменту освіти») створено разові спеціалізовані вчені ради для присудження ступеня доктора філософії, в яких відбулося 37 публічних захистів дисертацій.

Міжвідомча рада з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології. Діяльність Міжвідомчої ради з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (голова – акад. О.М. Топузов) здійснювалася за участю 80 провідних учених України в рамках чотирьох секцій, утворених за відповідними спеціальностями та спеціалізаціями в галузях знань «01 Освіта / Педагогіка», «05 Соціальні та поведінкові науки», «23 Соціальна робота». Міжвідомчою радою розглянуто 307 тем дисертаційних досліджень, надісланих 78 науковими установами і закладами вищої освіти, з-поміж яких: педагогічні заклади вищої освіти, заклади вищої освіти непедагогічного профілю (аграрні, військові, економічні, медичні, технічні, юридичні), де досліджуються проблеми у галузях освітніх, педагогічних, соціальних, поведінкових наук (психології) і соціальної роботи. За результатами скориговано 62,2 % тем дисертаційних досліджень здобувачів наукового ступеня доктора наук і 49,0 % тем дисертаційних досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Підготовка на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти провадилася у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» та в Інституті професійної освіти НАПН України. Навчання бакалаврів і магістрів здійснювалося за кошти фізичних і юридичних осіб у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології, Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» та в Інституті професійної освіти НАПН України за вісьмома спеціальностями у таких галузях знань: «01 Освіта / Педагогіка» (спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки», «015 Професійна освіта (Дизайн)», «016 Спеціальна освіта»); «05 Соціальні та поведінкові науки» («051 Економіка», «053 Психологія»); «07 Управління та адміністрування» («073 Менеджмент», «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»); «28 Публічне управління та адміністрування» («281 Публічне управління та адміністрування»). Загальна чисельність студентів, які навчалися за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти, на кінець звітнього року становила 930 осіб.

Підвищення кваліфікації кадрів здійснювалося у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Інституті педагогіки, Інституті спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка та Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (рис. І.14.). Підвищили кваліфікацію понад 8 тис. керівників, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників закладів освіти, установ, організацій, з них 5 тис. осіб – за державним замовленням. В Інституті педагогіки за спеціальностями «013 Початкова освіта», «014.01 Середня освіта (Українська мова і література)», «014.15 Середня освіта (Природничі науки) за кошти фізичних і юридичних осіб підвищили кваліфікацію 300 педагогічних та науково-

педагогічних працівників. Вченими Інституту розпочато безкоштовні курси підвищення кваліфікації для педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів освіти і установ, методистів, викладачів, що планують викладати і/або провадять методичну роботу за новим державним стандартом базової середньої освіти. Станом на грудень 2021 р. на навчання за програмами з математики, інформатики, української мови та літератури, зарубіжної літератури, природничих предметів, мистецтва, історії зареєстровано понад 8 тис. осіб. В Інституті спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України за кошти фізичних та юридичних осіб кваліфікаційний рівень підвищили 200 осіб за спеціальністю «016 Спеціальна освіта» та 137 осіб за спеціальністю «053 Психологія». В Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України за освітніми програмами зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» підвищили кваліфікацію 15 осіб.

Діяльність Ради молодих вчених НАПН України. Метою діяльності Ради молодих вчених НАПН України є представництво, захист і сприяння реалізації прав та інтересів молодих вчених наукових установ НАПН України, а також здійснення наукової діяльності, підвищення кваліфікації, кар'єрне зростання, реалізація творчого потенціалу, надання інформаційної та організаційної підтримки. На виконання цих завдань у НАПН України: за підсумками конкурсного відбору виконано 3 прикладних наукових проєкти для підтримки молодих вчених НАПН України. Отримано вагомі наукові результати щодо вивчення проблем психологічного супроводу освіти та використання цифрових технологій для навчання в закладах загальної середньої освіти. Підготовлено 11 одиниць продукції: 4 од. виробничо-практичної (стандартний протокол, методичні рекомендації), 5 статей, 2 тез доповідей, з них друкованих та електронних видань: виробничо-практичної – 2, статей – 3, тез доповідей – 2. Наукові результати трьох прикладних наукових досліджень для підтримки молодих вчених упроваджено у закладах освіти різних рівнів, а також в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, зокрема на різних етапах і рівнях оприлюднено і розповсюджено серед цільових груп користувачів 7 (64 %) із 11 розробок; за ініціативи молодих вчених НАПН України проведено 8 науково-практичних заходів (круглі столи, науково-практичні конференції і семінари, прямі ефіри) для аспірантів, докторантів, молодих дослідників. Узято участь у щорічній конференції Європейської ради аспірантів та молодих дослідників Eurodoc «Open Up Your Science!», загальноукраїнському опитуванні, благодійній акції тощо; здійснюється плідна співпраця з молодими вченими інших органів, організацій і установ: Радою молодих вчених при МОН України, Радою молодих вчених НАН України, Міжгалузевою Радою молодих вчених, Радою молодих вчених Державного науково-дослідного інституту МВС України тощо. Зокрема, докт. психол. наук І.Г. Губеладзе другий рік поспіль обрано національним делегатом до Європейської ради аспірантів і молодих дослідників Eurodoc; узято участь у міжнародних проєктах, зокрема голова Ради молодих вчених Інституту вищої освіти НАПН України О. Паламарчук стала координатором проєкту «Центри сертифікації викладачів: інноваційні підходи до досконалості викладання» / Project «Teachers' Certification Centres: Innovative Approach to Promotion Teaching Excellence» (UTTERLY) (2021-2023 pp.).

За вагомі досягнення та особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти та науки у 2021 р. присуджено: премію Президента України для молодих вчених за наукову роботу «Інноваційні засоби психологічної допомоги особистості в умовах гібридної війни» М.С. Дворник і К.В. Мирончак, кандидатам психологічних наук, старшим науковим співробітникам лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України; Іменну стипендію Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук за виконання наукової роботи «Оптимізація психічного стану наркозалежних засобами музичного впливу» Л.М. Литвинчук, доктору психологічних наук, старшому науковому співробітнику лабораторії психології навчання Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; Державну іменну стипендію найкращим молодим вченим для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні у номінації «стипендія імені Юрія Поправки» К.В. Мирончак, канд. психол. наук, старшому науковому співробітнику лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України; стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених: І.О. Горошкіну, канд. пед. наук,

старшому науковому співробітнику відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України; Є.В. Степурі, канд. психол. наук, старшому науковому співробітнику лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

Міжнародне наукове співробітництво є невід'ємним складником нової системи європейських та глобальних зв'язків і відносин, інтернаціоналізації вищої освіти і науки, про що свідчить співдружність українських освітян і вчених. У звітному році продовжено міжнародну діяльність наукових установ НАПН України, попри карантинні заходи, оголошені в зарубіжному освітньому та науковому просторах: активна участь у близько 40 міжнародних науково-освітніх проєктах і програмах Американських рад з міжнародної освіти, Британської ради в Україні, Європейського Союзу, Європейського фонду підготовки, Представництва ООН в Україні, Представництва DVV International в Україні, Ради Європи, Світового банку, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ та інших міжнародних організацій і фондів; наукова співпраця з 36 іноземними членами НАПН України, які представляють 11 країн світу, науковими установами і закладами освіти у межах 33 угод про співробітництво, укладених НАПН України, і в межах сотень угод, укладених безпосередньо науковими установами з однопрофільними науковими установами, закладами освіти зарубіжних країн, міжнародними організаціями та фондами. Зокрема, укладено 4 меморандуми про співпрацю із зарубіжними партнерами: Представництвом німецької (неурядової) організації «Німецьке об'єднання народних університетів» (DVV International) в Україні; Національною академією освіти імені Й. Алтинсаріна Міністерства освіти і науки Республіки Казахстан; Товариством з обмеженою відповідальністю «Всесвітній торгівельний центр (США) у Києві»; Громадською організацією «Інститут лідерства, інновацій та розвитку» (Еразмус+); провадження експертної діяльності вчених НАПН України, які є членами понад 50 міжнародних організацій, іноземних академій, міжнародних наукових товариств (Глобальний союз науковців за мир, Міжнародна рада психологів, Всесвітня рада з питань обдарованих і талановитих дітей, Східноєвропейська федерація наукової аналітики Міжнародної академії наук і вищої освіти, Європейська асоціація освіти дорослих, Європейська асоціація медіа та інформаційної освіти, Європейська асоціація психотерапії, Організація з безпеки і співробітництва в Європі, «Україна та українці за кордоном» тощо), членами редколегій майже 60 зарубіжних наукових видань, що входять до наукометричних баз даних; проведення понад 100 міжнародних науково-практичних заходів спільно із зарубіжними партнерами та участь у роботі близько 1 тис. онлайн і офлайн міжнародних наукових заходів.

Науково-інформаційна діяльність здійснювалася шляхом публікації наукових, науково-популярних, журналістських матеріалів в електронних ресурсах і друкованих виданнях, зокрема на офіційному сайті НАПН України, офіційній сторінці НАПН України у мережі Facebook (facebook.com/ua.naps), сайтах і сторінках наукових установ і їхніх підрозділів у соціальних мережах. Ключові напрями науково-інформаційної діяльності: інформування освітньої громадськості і суспільства у контексті 30-річчя Незалежності України, інноваційної діяльності академії; систематичне оприлюднення результатів, здобутих за фундаментальними та прикладними дослідженнями, що виконувалися науковими працівниками НАПН України; участь провідних вчених НАПН України у законодавчому забезпеченні освітньої сфери тощо; відкриття на офіційному сайті академії нової сторінки «Щодо природничих наук і математики», «Освіта і суспільство», «Педагогічна газета». Матеріали дублюються на сторінках соціальної мережі Facebook «Освітняська і педагогічна періодика» і «Педагогічна альфа-віта»; співпраця з усеукраїнськими газетами «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Україна молода», «День», «Сучасна освіта України», «Освіта України», «Освіта»; журналом НАН України «Світогляд», журналами видавництва «Світич» – «Дошкільне виховання», «Учитель початкової школи»; газетах НАПН України – «Освіта і суспільство», «Педагогічна газета України»; започатковано плідну співпрацю з оновленою газетою НАН України «Світ»; участь вчених НАПН України у радіо- і телепрограмах в якості експертів; презентаційні публікації у всеукраїнських виданнях (видавництва «ЛОГОС», «Альфа Віта Груп» тощо).

Цифровізація наукової діяльності. У 2021 р. пріоритетним завданням цифровізації наукової діяльності НАПН України було забезпечення ефективної дистанційної роботи наукових та інших працівників академії, що здійснювалося за такими напрямками: використання цифрових технологій як засобу колективної комунікації в ІТ-програмах Zoom, Skype, Meet, YouTube тощо, що забезпечує участь вчених в онлайн заходах: заняттях, веб-

конференціях, вебінарах, засіданнях тощо; розширенню наукової співпраці вчених академії з партнерами в Україні та за її межами; активізація роботи щодо висвітлення результатів діяльності НАПН України та наукових установ на вебпорталі академії (naps.gov.ua) та офіційній сторінці у Facebook (facebook.com/ua.naps), що зумовило істотне (вдвічі) зростання відвідуваності. Незважаючи на позитивні результати цифровізації наукової діяльності НАПН України, все ж актуальним залишається питання вдосконалення інформаційної інфраструктури, зокрема модернізації комп'ютерної техніки.

Фінансове забезпечення. НАПН України в 2021 р. отримано фінансування з державного бюджету в сумі 270 млн 176,5 тис. грн, у т.ч. на фундаментальні дослідження – 81 млн 52,6 тис. грн, на прикладні дослідження – 112 млн 71,0 тис. грн, на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів – 7 млн 536,4 тис. грн, підвищення кваліфікації педагогічних і керівних кадрів – 35 млн 353,1 тис. грн, фінансову підтримку наукового об'єкту, що становить національне надбання – 50,0 тис. грн, забезпечення доступу до науково-технічної інформації та наукової літератури на всіх видах носіїв – 8 млн 197,6 тис. грн, утримання апарату Президії та виплату довічної плати за звання членам НАПН України – 25 млн 915,8 тис. грн. Порівняно з 2020 р. фінансування НАПН України збільшилося на 54 млн 895,3 тис. грн або на 25,5 %, що пов'язано із підвищенням посадових окладів і мінімальної заробітної плати. НАПН України отримано 37 млн 831,1 тис. грн за спеціальним фондом бюджету (власні надходження бюджетних установ), що на 9 млн 734,5 тис. грн (34,6 %) більше, ніж у 2020 р. Протягом звітного року до НАПН України з усіх джерел фінансування надійшло 308 млн 7,6 тис. грн. Питома вага фінансування за рахунок загального фонду бюджету у коштах, які отримали установи НАПН України з усіх джерел надходжень, становила 87,7 %.

Аналіз основних проблем розвитку сфери діяльності, на розв'язання яких спрямована реалізація стратегічного плану.

1. *Освіта дітей раннього та дошкільного віку.* Останнім часом посилилося суспільне усвідомлення, що освіта дітей раннього та дошкільного віку є важливою первинною складовою безперервної освіти. Отже, її доступність та якість будуть стійким пріоритетом державної освітньої політики, що, зокрема, потребуватиме консолідованої співпраці вчених і практиків у розробленні нового закону «Про дошкільну освіту» з урахуванням Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку, створеної в НАПН України у співпраці з профільним Комітетом Верховної Ради України.

2. *Повна загальна середня освіта.* Ця основна освітня ланка посідає місце базового складника в освітній системі. Вона охоплює три послідовні рівні освіти (початкову, базову середню і профільну середню освіту), що відповідає Міжнародній стандартній класифікації освіти, і нині набуває 12-річного терміну здобуття, що узгоджується із європейською і світовою практикою, та стала обов'язковою упродовж життя як важливою умовою успішної життєдіяльності і розвитку особистості в сучасному глобалізованому і конкурентному світі. Водночас ця освітня ланка потребує розв'язання низки проблем, що наблизить її до кращих світових зразків освітніх систем. По-перше, це поліпшення якості повної загальної середньої освіти і забезпечення доступу до неї дітей незалежно від місця проживання, економічного стану родини, наявності особливих освітніх потреб та інших ознак громадянина України. По-друге, це створення необхідних умов і мотивації вчителів до ефективної діяльності та професійного розвитку із досягненням у перспективі магістерського рівня їх вищої освіти. По-третє, потрібним є удосконалення мережі закладів загальної середньої освіти, зокрема усунення малокомплектності та неоптимальної локації закладів, створення оптимальної мережі закладів профільної середньої освіти. По-четверте, розвиток інформаційного суспільства вимагає широкого впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес, його цифровізації. Зрештою повна загальна середня освіта України має бути повноцінно включена в Європейський освітній простір, створення якого до 2025 р. проголошено у 2017 р. Європейською Комісією.

3. *Позашкільна освіта.* Ця освітня ланка має покращити надання додаткових освітніх послуг для дітей широкого вікового діапазону на засадах неформальної та інформальної освіти. Водночас залишається нерівномірним доступ до позашкільної освіти в містах і селах, використання онлайн-

інструментів дистанційного навчання. Важливим є розвиток позашкільної освіти в школах, особливо сільських.

4. *Виховання активних і відповідальних громадян-патріотів.* Виклики, перед якими постала Україна, відстоюючи власну суверенність, актуалізують проблеми національно-патріотичного, військово-патріотичного та громадянського виховання. Потрібне подальше узагальнення кращого досвіду з формування національно-культурної ідентичності, виховання активних і відповідальних громадян-патріотів, особливо на прикладі захисників-героїв України, що сприятиме розвитку громадянського суспільства, гуртуванню української нації, підвищенню обороноздатності держави. Ця сфера також потребує оновлення відповідного законодавства.

5. *Професійна (професійно-технічна) освіта.* Стратегічними цілями тут є формування цілісної системи професійної (професійно-технічної) освіти, об'єднаної з фаховою передвищою освітою; забезпечення відповідності підготовки потребам ринку праці; підвищення репутації та привабливості в суспільстві з огляду на створення умов для безперервного професійного розвитку особистості; забезпечення підготовки висококваліфікованих робітників зі складних інтегрованих професій; упровадження кращих європейських практик формування мережі потужних багаторівневих і багатопрофільних закладів професійної освіти, їх гнучкої взаємодії зі стейкхолдерами; інтеграції у Європейський простір професійної освіти і підготовки.

6. *Фахова передвища освіта.* Ця новостворена освітня ланка, яка виокремлена із вищої освіти, має набути власних специфічних професійно орієнтованих і самодостатніх характеристик. Це насамперед стосується інтеграції закладів фахової передвищої освіти із сучасним виробництвом, зближення і наступності змісту підготовки з діяльністю закладів професійної (професійно-технічної) освіти, розвитку співпраці з ними, розширення відповідної підготовки кваліфікованих робітників.

7. *Вища освіта.* Упродовж тридцяти років незалежності України ця освіта забезпечувала підготовку здобувачів на вищих освітніх рівнях, зберігаючи сукупний потужний кадровий, науковий, фінансовий та матеріально-технічний потенціал. Водночас суперечливе зростання університетської мережі призвело до її подрібнення, розпорошення, дублювання, втрати ресурсної концентрованості, що зумовило відставання від університетської освіти передових країн. З прийняттям Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки необхідно передбачити науковий і методичний супровід її реалізації із застосуванням сучасних механізмів оцінювання якості, обґрунтування оптимізації мережі закладів вищої освіти шляхом укрупнення, забезпечення подальшої інтеграції в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір; розроблення державної програми створення університетів світового класу в Україні.

8. *Освіта дорослих.* Стратегічне завдання створення цілісної й ефективної освіти дорослих в Україні як завершальної ланки в системі безперервної освіти впродовж життя потребує створення соціально-економічних умов для діяльності громадських формувань, центрів освіти дорослих, університетів третього віку, визнання результатів неформальної та інформальної освіти і присвоєння відповідних кваліфікацій тощо. Важливо прискорити прийняття Закону України «Про освіту дорослих».

9. *Кадрове забезпечення освіти.* Попри великі зрушення у кадровому забезпеченні, освітня система потребує подальшого вдосконалення структури і змісту підготовки педагогічного і науково-педагогічного персоналу, створення умов для його утримання і плідної діяльності. З-поміж нерозв'язаних проблем – диспропорції у забезпеченні висококваліфікованими працівниками різних ланок і рівнів освіти, спеціальностей і предметів, територій, міської і сільської місцевостей, умов для роботи і підвищення кваліфікації.

10. *Цифровізація освіти.* Ключовим завданням модернізації системи освіти є формування цифрової компетентності для навчання впродовж життя усіх учасників освітнього процесу. З огляду на це важливо розробляти і впроваджувати інформаційно-цифрові навчальні ресурси і середовища, цифрові освітні технології, розвивати дистанційні і змішані форми навчання. Важливим є ґрунтовний науково-методичний супровід використання цифрових технологій в освіті та психолого-педагогічної підтримки їх застосування, насичення відкритого цифрового інформаційно-освітнього

простору України електронними освітніми ресурсами та засобами, подолання «цифрової» нерівності.

11. *Інформаційно-бібліотечне забезпечення освіти.* В умовах розвитку інформаційного суспільства роль мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, що об'єднує понад 15 тис. книгозбірень за провідної ролі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського, як галузевого ресурсу зростатиме. Необхідно зосередити увагу на впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій у виробничі процеси та обслуговування користувачів, насамперед віддалених; розвитку інформаційного потенціалу вебпорталів і сайтів освітянських бібліотек, зокрема їхніх англомовних версій; наданні доступу до зарубіжних повнотекстових і реферативних науково-технічних, економічних та довідкових баз даних; створенні нормативно-правової бази діяльності освітянських бібліотек; вивченні й впровадженні європейського та світового досвіду в практику роботи освітянських бібліотек, розвитку міжнародного співробітництва.

12. *Світова і європейська інтеграція освіти України.* Має забезпечуватися передовсім через розширення участі в реалізації відповідних проєктів і програм міжнародної співпраці, насамперед програм ЄС: Еразмус+, «Горизонт Європа», всебічний розвиток двостороннього партнерства.

13. *Фінансова підтримка освіти.* Для ефективного фінансового забезпечення потрібне дотримання таких принципів: необхідна і достатня частка ВВП, що спрямовується у сферу освіти та в основні її ланки; оптимізація з огляду на доступність і якість мережі закладів освіти; конкурентоспроможна оплата праці в освіті; надання в умовах ринкової економіки прогресивних організаційно-правових статусів закладам освіти.

14. *Науковий і методичний супровід освіти.* Освітня сфера, яка покликана підтримувати інноваційний тип прогресу, всебічно розкривати потенціал його головного суб'єкта — високоосвіченої людини, сама потребує потужного наукового і методичного забезпечення. Провідна й законодавчо визначена роль у цьому й надалі має зберігатися за Національною академією педагогічних наук України за участі Національної й інших галузевих академій наук, наукових установ, закладів вищої освіти, фахових об'єднань освітян.

15. *Психологічні дослідження освітніх і суспільних процесів, розвитку особистості.* З огляду на зосередження в НАПН України основних наукових установ психологічного профілю, на них покладається головна відповідальність як за розвиток психології в цілому, так і за прикладні застосування психологічної науки до вивчення та вдосконалення соціально-психологічного стану освіти, суспільства, розвитку і поведінки особистості, особливо в кризових ситуаціях, як зараз в умовах повномасштабної війни. Отже, сьогодні вкрай необхідно: здійснювати ефективні психологічні дослідження, спрямовані на становлення особистості в освіті, розроблення відповідних методів, технологій; формувати науково-методичні засади розвитку психологічної культури усіх учасників освітнього процесу в умовах інноваційного типу прогресу, утвердження інформаційного суспільства, поширення стресогенних ситуацій; провадити системний соціально-психологічний моніторинг суспільного сприйняття освітніх реформ і формувати їх конструктивне усвідомлення; спрямовувати науковий психологічний потенціал на надання всебічної допомоги постраждалим від широкомасштабної агресії Російської Федерації; зосередитися на збалансованому розвитку психологічних засад впровадження інновацій і збереження традицій в освіті, зокрема щодо підвищення ролі сім'ї в освітній системі, формування несуперечливих спільнотних ідентичностей дітей і молоді в об'єднаних територіальних громадах тощо.

3. Стратегічні цілі, завдання та показники результатів їх виконання.

3.1. Взаємозв'язок стратегічних цілей із пріоритетами розвитку країни

Код та назва напрямку державної політики (додаток 3)	Код (XXN) та назва стратегічної цілі	Пріоритети розвитку країни	Назва нормативно-правового акта, стратегічного, програмного документа	Шляхи реалізації стратегічної цілі у плановому періоді
09 Освіта	091 Підвищення наукового потенціалу в галузі освіти, педагогіки і психології, посилення його впливу на модернізацію усіх ланок національної освіти	<p><i>Ціль сталого розвитку України на період до 2030 року:</i></p> <p>4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.</p> <p><i>Програма діяльності Кабінету Міністрів України:</i></p> <p>13.1. Доступна та якісна дошкільна освіта</p> <p>13.2. Нова Українська школа</p> <p>13.3. Сучасна професійна освіта</p> <p>13.4. Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих</p> <p>13.5. Розвиток науки та інновацій.</p>	<p>Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджено Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722;</p> <p>Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р;</p> <p>Про вдосконалення вищої освіти в Україні, затверджено Указом Президента України від 3 червня 2020 р. № 210;</p> <p>Про Консультативну раду з питань сприяння розвитку системи загальної середньої освіти, затверджено Указом Президента України від 16 лютого 2021 р. № 55;</p> <p>Про пріоритетні заходи щодо розвитку професійної (професійно-технічної) освіти, затверджено Указом Президента України від 30 березня 2021 р. № 130;</p> <p>Національна економічна стратегія на період до 2030 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від</p>	<p>1. Забезпечити активну участь вчених НАПН України у відсічі російській агресії, координацію їх діяльності, спрямовану на вирішення актуальних проблем наукового супроводу реалізації державної освітньої політики у сфері освіти, розвитку фундаментальних і прикладних досліджень та експериментальних розробок у галузі освіти, педагогіки і психології в умовах воєнного стану і післявоєнного часу.</p> <p>2. Продовжити активну участь у робочій групі «Освіта і наука» Національної ради з відновлення України від наслідків війни, утвореної Указом Президента України від 21 квітня 2022 р. № 266.</p> <p>3. На кожному етапі виконання планових наукових досліджень забезпечити практико орієнтований результат, актуальний для теперішнього використання.</p> <p>4. Продовжити і розширити експертно-аналітичну діяльність щодо стану всіх рівнів і ланок освіти, оперативну підготовку практичних рекомендацій для інформування органів влади, закладів освіти, освітян, здобувачів освіти, громадян у складних умовах руйнування і</p>

			<p>3 березня 2021 р. № 179; План заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 903-р.;</p> <p>Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545;</p> <p>Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р.</p>	<p>розбалансування освітньої сфери та необхідності її стабілізації і післявоєнного відновлення.</p> <p>5. Брати активну участь у процесах експертизи і опрацювання проєктів актів законодавства щодо відновлення і розвитку сфери освіти і науки, інших сфер суспільного життя.</p> <p>6. Посилити взаємодію і співпрацю, проведення спільних заходів з Міністерством освіти і науки України, Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Національною академією наук України, іншими національними галузевими академіями наук, органами державного управління.</p> <p>7. Продовжити розвиток євроінтеграційної діяльності академії, її членів, наукових колективів установ з огляду на надання Україні статусу кандидата в члени Європейського Союзу. З цією метою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підвищити публікаційну активність і ефективність вчених академії у виданнях, що індексуються у провідних міжнародних наукометричних базах; - збільшити кількість публікацій і наукових видань англійською мовою; - розширити участь наукових установ НАПН України у міжнародних проєктних та грантових
--	--	--	--	---

				<p>конкурсних відборах, насамперед за програмами Еразмус + та «Горизонт Європа» на 2021-2027 рр.</p> <p>8. У сучасних умовах активізувати комунікаційну діяльність академії, інформування органів державної влади про значущі заходи НАПН України з посилення стійкості українського суспільства у протидії російській агресії, зокрема антиукраїнській пропаганді, а також щодо відновлення та розвиток України, її освітньо-наукової сфери у воєнний і післявоєнний періоди. Актуальним є створення в НАПН України спільно з МОН України музейної експозиції, присвяченої розвитку і здобуткам освіти в Україні в добу незалежності.</p> <p>9. Забезпечити виконання Плану заходів з реформування Національної академії педагогічних наук України, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2021 р. № 911-р.</p>
--	--	--	--	--

3.2. Завдання, спрямовані на досягнення стратегічних цілей та показники результатів їх виконання

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Стратегічна ціль 091 Підвищення наукового потенціалу в галузі освіти, педагогіки і психології, посилення його впливу на модернізацію усіх ланок національної освіти																	
Завдання 1. Організація та виконання фундаментальних наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки та психології, упровадження їх результатів в освітню та інші види соціальної практики																	
Кількість фундаментальних наукових досліджень, всього	од.	Тематичні плани	43	—	43	38	—	38	38	—	38	38	—	38	38	—	38
Кількість завершених у поточному році фундаментальних наукових досліджень	од.	Тематичні плани	23	—	23	12	—	12	8	—	8	18	—	18	12	—	12
у т.ч., які будуть впроваджені у поточному році	од.	Тематичні плани	23	—	23	12	—	12	8	—	8	18	—	18	12	—	12

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Кількість підготовлених монографій, посібників, методичних рекомендацій, довідників тощо за завершеними фундаментальними науковими дослідженнями	од.	Тематичні плани	69	—	69	27	—	27	28	—	28	61	—	61	26	—	26
Завдання 2. Організація та виконання прикладних наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки та психології, упровадження їх результатів в освітню та інші види соціальної практики																	
Кількість прикладних наукових досліджень, з них:	од.	Тематичні плани	60	—	60	68	—	68	65	—	65	62	—	62	62	—	62
за участю молодих учених	од.		7	—	7	3	—	3	2	—	2	3	—	3	3	—	3
з проблем розвитку освіти, що	од.		—	—	—	7	—	7	5	—	5	3	—	3	3	—	3

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
потребують невідкладного розгляду																	
Кількість завершених у поточному році прикладних наукових досліджень, з них:	од.	Тематичні плани	24	—	24	29	—	29	24	—	24	28	—	28	23	—	23
за участю молодих учених	од.		7	—	7	3	—	3	2	—	2	3	—	3	3	—	3
з проблем розвитку освіти, що потребують невідкладного розгляду	од.		—	—	—	7	—	7	5	—	5	3	—	3	3	—	3
у т.ч., які будуть впроваджені у поточному році, з них:	од.		24	—	24	29	—	29	24	—	24	28	—	28	23	—	23
за участю молодих учених	од.		7	—	7	3	—	3	2	—	2	3	—	3	3	—	3

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
з проблем розвитку освіти, що потребують невідкладного розгляду	од.		–	–	–	7	–	7	5	–	5	3	–	3	3	–	3
Кількість підготовлених навчальних, навчально-методичних посібників, підручників, навчальних програм, метод. рекомендацій тощо за завершеними прикладними дослідженнями, з них:	од.	Тематичні плани	97	–	97	100	–	100	116	–	116	78	–	78	53	–	53
за участю молодих учених	од.		12	–	12	4	–	4	2	–	2	3	–	3	3	–	3
з проблем розвитку	од.		–	–	–	26	–	26	12	–	12	6	–	6	6	–	6

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
освіти, що потребують невідкладного розгляду																	
Завдання 3. Підготовка та атестація здобувачів ступеня доктора філософії у галузі освіти, педагогіки і психології через аспірантуру																	
Середньорічна чисельність аспірантів з відривом від виробництва	осіб	Внутрішньодомча звітність	57,53	23,42	80,95	48,03	20,58	68,61	50,79	22,07	72,86	58,58	29,26	87,84	62,32	32,09	94,41
Середньорічна чисельність аспірантів без відриву від виробництва	осіб	Внутрішньодомча звітність	2,71	205,42	410,84	–	206,19	206,19	–	227,91	227,91	–	225,69	225,69	–	221,37	221,37
Прийом аспірантів з відривом від виробництва	осіб	Внутрішньодомча звітність	6	2	8	17	4	21	10	9	19	17	9	26	17	9	26
Прийом аспірантів без відриву від виробництва	осіб	Внутрішньодомча звітність	–	64	64	–	79	79	–	53	53	–	53	53	–	53	53
Випуск аспірантів з	осіб	Внутрішньодомча звітність	19	5	24	16	3	19	16	7	23	18	8	26	7	2	9

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
відривом від виробництва																	
Випуск аспірантів без відриву від виробництва	осіб	Внутрішньодомча звітність	4	22	26	–	59	59	–	49	49	–	57	57	–	62	62
Завдання 4. Підготовка та атестація здобувачів наукового ступеня доктора наук у галузі освіти, педагогіки і психології через докторантуру																	
Середньорічна чисельність докторантів	осіб	Внутрішньодомча звітність	16,79	7,98	24,77	11,58	5,33	16,91	15,73	5,66	21,39	21	7,34	28,34	20,57	6,33	26,9
Прийом докторантів	осіб	Внутрішньодомча звітність	2	3	5	10	2	12	11	3	14	10	3	13	10	4	14
Випуск докторантів	осіб	Внутрішньодомча звітність	9	10	19	10	1	11	4	4	8	10	5	15	11	3	14
Завдання 5. Організація підготовки здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти																	
Середньорічна кількість студентів денної форми навчання	осіб	Внутрішньодомча звітність	–	276,8	276,8	–	268,00	268,00	–	251,8	251,80	–	323,30	323,30	–	338,8	338,8
Середньорічна кількість студентів заочної форми навчання	осіб	Внутрішньодомча звітність	–	600,55	600,55	–	457,78	457,78	–	612,05	612,05	–	672,76	672,76	–	714,92	714,92

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Прийом студентів на денну форму навчання	осіб	Внутрішньовідомча звітність	—	78	78	—	60	60	—	100	100	—	100	100	—	100	100
Прийом студентів на заочну форму навчання	осіб	Внутрішньовідомча звітність	—	247	247	—	359	359	—	382	382	—	385	382	—	382	382
Випуск студентів денної форми навчання	осіб	Внутрішньовідомча звітність	—	47	47	—	64	64	—	77	77	—	86	86	—	83	83
Випуск студентів заочної форми навчання	осіб	Внутрішньовідомча звітність	—	395	395	—	296	296	—	304	304	—	341	341	—	327	327
Завдання 6. Організація підвищення кваліфікації для осіб з вищою освітою																	
Прийом слухачів на курси підвищення	осіб	Внутрішньовідомча звітність	5000	3464	8464	5000	3156	8156	5000	3584	8584	5000	3584	8584	5000	3584	8584

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
кваліфікації																	
Випуск слухачів курсів підвищення кваліфікації	осіб	Внутрішньодомашня звітність	4977	3464	8441	4981	3156	8137	5000	3584	8584	5000	3584	8584	5000	3584	8584
Завдання 7. Зберігання наукового об'єкту «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напрямку 19-20 століття (1850-1917 рр.)», що становить національне надбання																	
Кількість наукових об'єктів, що становлять національне надбання	од.	Перелік охоронних документів установи	28081		28081	28081		28081	28081		28081	28081		28081	28081		28081
Завдання 8. Випуск видавничої продукції																	
Кількість випущених друкованих та електронних видань	од.	Річні та перспективні плани випуску друкованих та електронних видань	104	—	104	129	—	129	—	—	—	85	—	85	61	—	61

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Завдання 9. Забезпечення доступу до наукової та науково-технічної інформації																	
Кількість відвідувачів наукової бібліотеки протягом року	ос.	План та звіт наукової бібліотеки	26822	43	26865	86130	272	86402	77554	446	78000	27837	163	28000	27810	190	28000
Кількість користувачів сайту електронної бібліотеки НАПН України						47689		47689	46300		46300	46300		46300	46300		46300
Кількість користувачів сайту Електронного наукового фахового видання «Інформаційні технології і засоби навчання»						25700		25700	26000		26000						

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Завдання 10. Наукові дослідження за грантовими угодами, укладеними з Національним фондом досліджень України																	
Кількість наукових досліджень за грантовими угодами, укладеними з Національним фондом досліджень України	од.	Грантові угоди		3	3		3	3		1	1						
Кількість завдань виконаних за етапами наукових досліджень за грантовими угодами, укладеними з Національним фондом досліджень України	од.	Грантові угоди, календарний план		15	15		20	20		4	4						

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Завдання 11. Реалізація грантових угод																	
Кількість заходів (тренінгів, координаційних зустрічей), проведених в рамках грантових угод	од.	Внутрішньогосподарський облік		7	7		8	8		16	16		2	2			
Кількість сертифікованих учасників тренінгів	од.	Внутрішньогосподарський облік		241	241		273	273		356	356		150	150			
Завдання 12. Організація планування та моніторинг діяльності установ НАПН України																	
Кількість підвідомчих установ	од.	Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2013р. № 878	13		13	13		13	13		13	13		13	13		13
Всього чисельність ставок – штатних одиниць	од.	Штатний розпис	53	8	61	53	8	61	53	8	61	53	8	61	53	8	61

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Кількість засідань Президії НАПН України	од.	План роботи та звіт НАПН України	14		14	13		13	10		10	10		10	10		10
Завдання 13. Забезпечення участі членів НАПН України у випереджальному розвитку галузі освіти, педагогіки, психології																	
Чисельність дійсних членів (академіків), які отримують щомісячну довічну плату за звання на 01.01.2020, на 01.01.2021, на 01.01.2022, на 01.01.2023, на 01.01.2024	осіб	Указ Президента України від 4.03.1992 р. №124/92 зі змінами (фактична кількість осіб)	71		71	69		69	65		65	72		72	72		72
Чисельність членів-кореспондентів, які отримують щомісячну довічну плату за звання на 01.01.2020,	осіб	Указ Президента України від 4.03.1992 р. №124/92 зі змінами звіт по паспорту БП за 2018р.	87		87	84		84	80		80	88		88	88		88

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період						Плановий період								
			2020-й рік (звіт)			2021-й рік (звіт)			2022-й рік (затверджено із змінами)			2023-й рік (прогноз)			2024-й рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
на 01.01.2021, на 01.01.2022, на 01.01.2023, на 01.01.2024																	

4. Механізми виконання завдань, реалізація яких потребує фінансування з державного бюджету

4.1. Державні цільові програми

4.1.1. Виконання державних цільових програм у 20__ році

Завдання XXNZ							
Код та назва державної цільової програми; строк виконання; назва та реквізити рішення про затвердження							
Зміст завдань (заходів) державної цільової програми	КПКВК та назва бюджетної програми	Напрями використання бюджетних коштів	Обсяги та джерела фінансування заходів у 20__ році (тис. гривень)				
			усього	у тому числі:			
				державний бюджет		місцевий бюджет	інші джерела
				загальний фонд	спеціальний фонд		
1	2	3	5	6	7	8	9
Усього за державною цільовою програмою у 20__ році:							
Усього за завданням XXNZ у 20__ році:							

4.1.2. Виконання державних цільових програм у 20__ – 20__ роках

Завдання XXNZ											
Код та назва державної цільової програми; строк виконання											
Зміст завдань (заходів) державної цільової програми	КПКВК	Обсяги та джерела фінансування заходів у 20__ році (тис. гривень)					Обсяги та джерела фінансування заходів у 20__ році (тис. гривень)				
		усього	у тому числі:				усього	у тому числі:			
			державний бюджет		місцевий бюджет	інші джерела		державний бюджет		місцевий бюджет	інші джерела
			загальний фонд	спеціаль- ний фонд				загальний фонд	спеціаль- ний фонд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

4.2. Інвестиційні програми (проекти)

4.2.1. Підготовка/реалізація інвестиційних програм (проектів) у 20__ році

Завдання XXNZ							
Назва інвестиційної програми (проекту); строк реалізації; назва та реквізити рішення про схвалення; етап (стадія) підготовки/реалізації; сфера реалізації за КВЕД							
Зміст завдань (заходів) з підготовки/реалізації інвестиційної програми (проекту)	КПКВК та назва бюджетної програми	Напрями використання бюджетних коштів	Обсяги та джерела фінансування заходів у 20__ році (тис. гривень)				
			усього	у тому числі:			
				державний бюджет	місцевий бюджет	інші джерела	
				загальний фонд	спеціальний фонд		
1	2	3	5	6	7	8	9
Усього за інвестиційною програмою (проектом) у 20__ році:							
Усього за завданням XXNZ у 20__ році:							

4.2.2. Підготовка/реалізація інвестиційних програм (проектів) у 20__ – 20__ роках

Завдання XXNZ											
Назва інвестиційної програми (проекту); строк реалізації											
Зміст завдань (заходів) з підготовки/реалізації інвестиційної програми (проекту)	КПКВК	Обсяги та джерела фінансування заходів у 20__ році (тис. гривень)					Обсяги та джерела фінансування заходів у 20__ році (тис. гривень)				
		усього	у тому числі:				усього	у тому числі:			
			державний бюджет		місцевий бюджет	інші джерела		державний бюджет		місцевий бюджет	інші джерела
			загальний фонд	спеціаль-ний фонд				загальний фонд	спеціаль-ний фонд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

5. Бюджетні програми

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. гривень)									
			2020-й рік (звіт)		2021-й рік (звіт)		2022-й рік (затверджено із змінами)		2023-й рік (прогноз)		2024-й рік (прогноз)	
			загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
Стратегічна ціль 091 Підвищення наукового потенціалу в галузі освіти, педагогіки і психології, посилення його впливу на модернізацію усіх ланок національної освіти												
Завдання 1. Організація та виконання фундаментальних наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки та психології, упровадження їх результатів в освітню та інші види соціальної практики												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150	68945,0		81052,6		82760,1		95337,0		101745,9	
	Усього за завданням:		68945,0		81052,6		82760,1		95337,0		101745,9	
Завдання 2. Організація та виконання прикладних наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки та психології, упровадження їх результатів в освітню та інші види соціальної практики												

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. гривень)									
			2020-й рік (звіт)		2021-й рік (звіт)		2022-й рік (затверджено із змінами)		2023-й рік (прогноз)		2024-й рік (прогноз)	
			загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150	81662,2		112070,9		116880,4		136196,0		145737,3	
Усього за завданням:			81662,2		112070,9		116880,4		136196,0		145737,3	
Завдання 3. Підготовка та атестація здобувачів ступеня доктора філософії у галузі освіти, педагогіки і психології через аспірантуру												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150	4869,0	2860,2	5520,5	3845,6	5339,0	4624,9	6753,4	5030,5	8248,0	5121,5
	6551060 Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів у сфері освіти закладами вищої освіти	0950	424,7	966,1	397,5	1262,2	389,7	1341,3	427,8	1184,3	438,7	1347,6
Усього за завданням:			5293,7	3826,3	5918,0	5107,8	5728,7	5966,2	7181,2	6214,8	8686,7	6469,1
Завдання 4. Підготовка та атестація здобувачів наукового ступеня доктора наук у галузі освіти, педагогіки і психології через докторантуру												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150	1724,3	233,4	1486,5	223,9	2136,3	155,6	3175,9	155,4	3267,4	161,1
	6551060 Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів у сфері освіти закладами вищої освіти	0950	105,1		131,9		143,0		313,2		334,7	
Усього за завданням:			1829,4	233,4	1618,4	223,9	2279,3	155,6	3489,1	155,4	3602,1	161,1

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. гривень)									
			2020-й рік (звіт)		2021-й рік (звіт)		2022-й рік (затверджено із змінами)		2023-й рік (прогноз)		2024-й рік (прогноз)	
			загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
Завдання 5. Організація підготовки здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти												
	6551060 Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів у сфері освіти закладами вищої освіти	0950		10358,0		13369,9		18850,8		21100,8		22520,6
Усього за завданням:				10358,0		13369,9		18850,8		21100,8		22520,6
Завдання 6. Організація підвищення кваліфікації для осіб з вищою освітою												
	6551060 Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів у сфері освіти закладами вищої освіти	0950	28776,6	1719,8	35353,1	1513,6	34354,4	2090,1	41693,1	1983,7	45852,2	2157,6
Усього за завданням:			28776,6	1719,8	35353,1	1513,6	34354,4	2090,1	41693,1	1983,7	45852,2	2157,6
Завдання 7. Зберігання наукового об'єкту «Документи педагогіко- психологічного та історико-культурного напрямку 19-20 століття (1850-1917 рр.)», що становить національне надбання												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150	35,0		50,0		50,0		50,0		50,0	
Усього за завданням:			35,0		50,0		50,0		50,0		50,0	
Завдання 8. Випуск видавничої продукції												

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. гривень)									
			2020-й рік (звіт)		2021-й рік (звіт)		2022-й рік (затверджено із змінами)		2023-й рік (прогноз)		2024-й рік (прогноз)	
			загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150	1144,1		1811,4		—		1103,3		1212,4	
Усього за завданням:			1144,1		1811,4		—		1103,3		1212,4	
Завдання 9. Забезпечення доступу до наукової та науково-технічної інформації												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології		5179,0	8,1	6386,3	21,5	6580,8	50,0	7399,5	50,0	7705,3	50,0
Усього за завданням:			5179,0	8,1	6386,3	21,5	6580,8	50,0	7399,5	50,0	7705,3	50,0
Завдання 10. Наукові дослідження за грантовими угодами, укладеними з Національним фондом досліджень України												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150		1925,9		8504,5		1788,3				
Усього за завданням:				1925,9		8504,5		1788,3				
Завдання 11. Реалізація грантових угод												
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150		896,5		2377,9		4648,9		1266,2		
Усього за завданням:				896,5		2377,9		4648,9		1266,2		
Завдання 12. Організація планування та моніторинг діяльності установ НАПН України												
	6551020 Наукова і організаційна діяльність президії Національної академії	0980	15191,8		19186,3		19309,4		22597,5		23349,3	

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. гривень)									
			2020-й рік (звіт)		2021-й рік (звіт)		2022-й рік (затверджено із змінами)		2023-й рік (прогноз)		2024-й рік (прогноз)	
			загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
	педагогічних наук України* у т.ч. погашення кредиторської заборгованості (132,9 тис.грн.), яка зареєстрована в органах Державної казначейської служби України станом на 01.01.2020 р.											
Усього за завданням:			15191,8		19186,3		19309,4		22597,5		23349,3	
Завдання 13. Забезпечення участі членів НАПН України у випереджальному розвитку галузі освіти, педагогіки, психології												
	6551020 Наукова і організаційна діяльність президії Національної академії педагогічних наук України	0980	7104,0		6683,7		5955,1		7206,7		7206,7	
Усього за завданням:			7104,0		6683,7		5955,1		7206,7		7206,7	
Завдання 14. Здійснення іншої діяльності за рахунок власних надходжень бюджетних установ												
	6551020 Наукова і організаційна діяльність президії Національної академії педагогічних наук України	0980		719,2		436,5		1641,6		1728,0		1798,5
	6551030 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології	0150		2337,9		4117,6		2967,7		2801,7		2865,0
	6551060 Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів у сфері освіти закладами вищої освіти	0950		2606,4		3550,6		4338,6		4663,1		4926,3
Усього за стратегічною ціллю 091:			215160,8	24631,5	270130,7	39223,8	273898,2	42497,8	322253,4	39963,7	345147,9	40948,2
Усього за планом діяльності:			215160,8	24631,5	270130,7	39223,8	273898,2	42497,8	322253,4	39963,7	345147,9	40948,2

6. Очікувані результати (за роками планового періоду)

У 2022 р. співробітники підвідомчих установ виконуватимуть 38 фундаментальних наукових досліджень, з яких завершиться 8 досліджень. За результатами завершених фундаментальних наукових досліджень планується підготувати 28 монографій, посібників, методичних рекомендацій, довідників тощо. Прикладних наукових досліджень виконуватиметься – 65, у тому числі за участю молодих учених – 2 та виконання 5-ти наукових досліджень з проблем розвитку освіти, що потребують невідкладного розвитку, з них завершиться – 24. За результатами прикладних наукових досліджень планується підготовка 116 навчального та навчально-методичного посібника, підручника, навчальних програм, методичних рекомендацій тощо.

Підготовка здобувачів освітньо-наукового рівня вищої освіти та наукового ступеня доктора наук в НАПН України у 2022 р. здійснюватиметься через аспірантуру і докторантуру одинадцяти підвідомчих наукових установ. Середньорічна чисельність аспірантів, які навчатимуться за державним замовленням у 2022 р. складає 50,79 (з відривом від виробництва). Середньорічна чисельність докторантів, які навчатимуться за державним замовленням у 2022 р. – 15,73. Середньорічна чисельність аспірантів, які навчатимуться за кошти юридичних і фізичних осіб у 2022 р. складає: з відривом від виробництва – 22,07, без відриву від виробництва – 227,91. Середньорічна чисельність докторантів – 5,66.

У 2022 р. за державним замовленням планується прийом на навчання в аспірантурі з відривом від виробництва – 10 осіб. Прийом докторантів планується у кількості 11 осіб. За кошти юридичних і фізичних осіб прийом на навчання в аспірантуру з відривом від виробництва планується у кількості 9 осіб, без відриву від виробництва – 53. Прийом докторантів за кошти юридичних і фізичних осіб планується у кількості 3 осіб.

Випуск аспірантів у наукових установах НАПН України в 2022 р. за державним замовленням передбачається з відривом від виробництва – 16 осіб. Випуск докторантів – 4 осіб. За кошти юридичних і фізичних осіб випуск аспірантів з відривом від виробництва – 7 осіб, без відриву від виробництва – 49 осіб. Випуск докторантів за кошти юридичних і фізичних осіб планується у кількості 4 осіб.

Підвищення кваліфікації здійснюватиметься за очною, очно-дистанційною, дистанційною і заочною формами навчання. У 2022 р. планується підвищити кваліфікацію 8000 осіб, у тому числі 5000 осіб – за державним замовленням.

Випуск видавничої продукції у 2022 р. припинено у зв'язку зі скороченням видатків загального фонду Державного бюджету України на 2022 р. за КПКВК 6551030 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології», згідно з постановою Президії НАПН України від 21 квітня 2022 р. № 1-2/5-82 «Про припинення випуску друкованих та електронних видань наукових установ НАПН України у 2022 р., підготовлених за результатами фундаментальних та прикладних наукових досліджень».